V A T R A

FOAIE ROMANEASCĂ DE OPINIE ŞI INFORMAŢIE

Martie-Apr.1962 XII,2

Nº 87

P A R I S

PANORAMĂ PASCALĂ

Paştele acesta pare a veni cu destinderi.Unele,puţin dorite.. In Adunarea autoalaţii de amiciţie cu Rusia,care a şi trimis în China o comisie comercială pentru depe Tito,în al cărui paşalâc de cinci ani au mai călcaşe picior de sovietic; printre cele 80 de delegaţii la congresul komsomolilor din Moscova,e şi una chineză; etc. haud: Dean Rusk a primit foarte cordial pe Dobrinin,noul ambasador bolşevic la Washington,oferindu-i,cadou de Paşti,recunoaşterea "de facto" a Germaniei robite; iar politice,- care ar constitui nu "a treia forţă",cum vrea presa(evreiască),ci,prin plu întâia forţă.Lucru ce interesează enorm ţările ocupate...

Asta,dac'o vrea Dumnezeu.şi obişnuiţii devotaţi ai haosului.. Despre cari,în "La genèse du XIX siècle",H.St.Chamberlain o foarte categoric: "Intocmai cum o sămânţă indiană paralizează prin infuzia otrăvii corpul în care pătrunde,aşa spiritul iudaic paralizează un organism.. Prin elementul evreesc a apărut în creştinism intoleranţa.. Ştiinţa,în înţelesul cel mai înalt al cuvântului,lipseşte cu totul iudaismului.Nici o descoperire,în niciun domeniu.. Arte inexistentă,religia în stare rudimentară; filosofia,o sporovăialâ de sentinţe elino-arabe şi formule magice.In schimb, o inteligenţă anormal desvoltată a condiţiilor economice: o facultate de invenţie destul de mediocră,dar o extraordinară aptitudine de a o pune în valoare"."Progresul pentru toate popoarele indo-europene -constată Renan,la Sorbona- va consista în toate direcţiile în a se îndepărta din ce în ce mai mult de spiritul semitic.Aşa,religia noastră va deveni tot mai puţin iudaică,iar noi vom deveni tot mai creştini".

Scrie Rădulescu-Motru,ocupându-se de "Nietzsche" "Rasa iudaică se înfăţişează ca antipodul adevăratei rase nobile şi creatoare.. Aplicată spre utilitarism,superficială,rebelă la tot ce-i mare şi original,pismaşe din cauza inferiorităţii sale".. Nietzsche însuş,constată în "Genealogie der Moral": "Roma contra iudei,iudeea contra Romei: până acum n'a fost eveniment mai însemnat decât această luptă,acest contrast de moarte.Roma simţea în Iudeea un ce contra naturii,întocmai ca un monstru: în Roma era considerat iudeul ca o fiinţă plină de ură contra întregului neam omenesc - şi aceasta pe bună dreptate". "O seminţie,care câştigă toate drepturile fără sacrificii şi muncă,e cea evreească,- observă şi Eminescu,vorbind "Despre drepturile politice ale Evreilor": ce sacrificii a adus omenirii îndărătnicul şi egoistul neam evreesc? Ocupându-se pretutindeni numai cu traficarea muncii streine,alegându-şi de patrie numai ţările acelea unde prin deosebite împrejurări s'a încuibat corupţia", Lucru confirmat şi de generalul Enzenberg: "Evreii sunt neamul cel mai stricat,dedat trândăviei; el se hrăneşte,fără a fi prea deranjat,din audoarea creştinilor"...

Aplicarea pe teren a acestor "calităţi" s'a văzut perfect în ţările robite lui Marx,iar Românii o cunosc prea bine încă din trecut."Aici în ţară -constată o comisie austriacă,după răpirea Bucovinei,- evreii obişnuesc a cumpăra dimainte pâinea cu,mioara în floare şi mielul în pântecele cii,pe preţ de nimic.. Incât ţăranii,împovăraţi astfel de datorii şi pentru viitor,nu află alt mijloc de scăpare decât fugind din ţară". "Cu zecile se numără aceste aşezări de exploatare şi depravaţie evreeşti,- afirmă N.Iorga,în 1913,la Academia Română; cârciumă lângă cârciumă,cu sticle de rachiu de cartofi şi alte otrăvuri în tot cuprinsul Moldovei,istovind un neam".

Iată,dar,cu ce "putere anticivilizatoare" -cum numeşte Gobineau pe iudei,la cari, după Nietzsche,"fanatismul ţine locul voinţei creatoare şi generoase",- au de lupt.

Noi,Românii,privim cu interes şi simpatie tot ce poate mări,în ciuda manevrelor duşmanului de totdeauna al genului uman,solidaritatea lumii libere.Cel ce a biruit prin moarte moartea,Inviind,ne-a dat încredinţare că răul nu va izbândi.şi ştim că cerul şi pământul vor trece,dar cuvintele Sale nu! Cât despre greutăţile de azi,să ne mângâiem cu versurile basarabeanului Pantelimon Halipa,despre "IISUS PE CRUCE":

Priviţi la faţa lui umilă,
La sângele-I nevinovat
Vărsat cu-atâta fără de milă
De-o lume neagră de păcat.

Priviţi la cruce ne'nduşată,
Pe care este ţintuit,
Şi spuneţi,dacă v'a fost dată
Aceasţi jertfă de'mplinit?..

O,fraţilor în suferinţă,
Răbdaţi, şi inimile sus!
Căci noi avem în umilinţă
Ca'ntâi tovarăş,pe IISUS!

DIN TRECUTUL NOSTRU. Cu Sfântul Scaun, n'avû Mihai frecvente raporturi directe. Papă al noii cruciade, Clement al VIII-lea îi răspundea în August 1597, lăudând "forţa şi dârzenia sufletului său pentru vitezia apărare a cauzei creştine contra Turcului, acest înverşunat duşman comun", dar nu-i trimetea nici un ajutor bănesc.. Il îndemnă în schimb să se întoarcă în poala bisericii catolice, promiţându-i să nu-l uite anul viitor la împărţirea subsidiilor apostolice. I se reamintea deasemenea consideraţia predecesorilor săi, "din timpurile cele mai vechi", faţă de Pontifici, reprezentanţi ai necesarei unităţi creştine.

In 1599, corespondenţe cu Curia continuă încă, şi Papa recomandă lui Mihai pe nunţiul său, Germanico, episcop de San Severo, care se căsnă să împace pe Imperiali cu Polonii, rivali pentru posesiunea principatelor române, care arătau cu totul alte intenţii decât aceea de a se confunda în dominiul potentaţilor vecini.

Pe la începutul anului 1600, prinţul Valahiei fu invitat - fără să se menţioneze cucerirea Transilvaniei - a recunoaşte pe Bernardino Querini ca episcop de Argeş. Apoi, în Aprilie următor, Clement al VIII-lea dorea ca învingătorul - care ruinase oraşul unui cardinal - "să devină membru al bisericii militente" înainte de a cere acel ajutor - care şi de astă dată îi fu refusat. Atari îndemnuri conţine şi ultima scrisoare a Pontifului, căruia Mihai i se adresase şi în zilele şederii sale la Praga.

Basta trimise la Roma ştirea morţii inamicului său printr'un milanez din "Casa Forsato", şi nunţiul Spinelli nu găsi nici măcar un cuvânt de condamnare a criminalului act dela Turda!

N.Iorga

CRISTOS A ÎNVIAT de Vasile Militaru

Cristos a înviat! Ce verbă sfântă!
Îţi simţi, de lacrămi calde, ochii uzi,
Şi'n suflet parcă serafimii-ţi cântă,
De câte ori, creştine, o auzi!

Cristos a înviat, în firul ierbii,
A înviat Cristos în adevăr,
In poeniţa unde sburdă cerbii,
In florile de piersic şi de măr,

In stupii de albine fără greş,
In vântul care-adie mângâios,
In ramura'nflorită de cireş -
Dar, vai, în suflet, a'nviat Cristos?..

Ai cântărit, cu mintea ta, creştine:
Cât bine ai făcut, sub cer umblând?
Eşti tu pornit, măcar acum, spre bine?
Măcar acum, te simţi mai bun, mai blând?

Simţi tu topită'n suflet vechea ură?
Mai vrei pierzarea celui plin de har?
Ţi-ai pus zăvor pe bârfitoarea gură?
Iubirea pentru semeni o simţi - jar?

O, dac'aceste legi deapururi sfinte,
In aur, măcar azi, te-am îmbrăcat,
Cu serafimii'n suflet - imn fierbinte -
Ai drept să cânţi: "Cristos a înviat"!

&& Nicolae Perifan are bucuria de a anunţa naşterea la Paris, 13 Martie 1962, a surîcarei sale Joiţa,- peste care-şi va exercita toată autoritatea de "frate mai mare" (cu vreo doi ani)...

&& In zorii zilei de Duminică, 4 Martie 1962, s'a stins la Roma, Via Costantino Morin 6, Cavalerul Francesco Stella, căpitan în Garda Palatină a Vaticanului - în a cărui casă şi prin a cărui generozitate s'a născut şi a trăit VATRA timp de 10 ani. Un duios şi recunoscător omagiu din partea redacţiei şi cititorilor revistei noastre,- prezentă la funeraliile prin conducătorul ei şi o splendidă coroană de garoafe.-

- La 29 Septembrie 1961 s'a stins, tot la Roma, bătrânul preot Henri Jeoffroy, naţionalist dârz,- care, îndată după război, a adăpostit, pentru câţiva ani, în casa de el condusă, "S.Vincent de Paul", Via Palestro 26, zeci de refugiaţi români. O picată - şi recunoscăteare - amintire pentru demnul reprezentant al vechei nobleţi franceze!-

&& Cerala "Carmen" a prezentat Joi seara, 5 Aprilie, în faţa câtorva sute de studenţi dela Căminul din Croix de Berny (Paris), un frumos program de cântece şi jocuri româneşti. Sprinteneala şi "piperul" producţiilor noastre populare, graţia compatriotelor, splendoarea costumelor naţionale,- au asigurat un deplin şi meritat succes, subliniat de tinerii din sală, aparţinând tuturor culorilor şi raselor din lume, prin sgomotoase oremări şi aplauze.-

&& Dl Matei Hojbotă a trimis preşedintelui Camerei Deputaţilor din Ottawa un exemplar din "Memorialul legionar",- pentru care, la mulţumirile înaltului demnitar canadian, adăogăm felicitările noastre. Căci dl Hojbotă încearcă singur ceeace ar fi fost de datoria fiecărui legionar: să facă Mişcarea cunoscută în largi sfere streine, spre a nu mai fi pradă uşoară calomniilor oricărui nemernic.-

&& Dl prof. Paul Constantinescu dela Universitatea din Santiago (Chile), invitat la două congrese internaţionale de natură economică, a vizitat în Februarie-Martie, timp de 5 săptămâni, Statele Unite şi Canada.-

&& Prof. Dinu Adamesteanu a ţinut două conferinţe la Institutul italian de arheologie din Roma, dând seama de rezultatele mai importante ale săpăturilor sale dela Sofiana şi ale recunoaşterilor aeriene în domeniul arheologic.-

&& Sinodul Ecumenic, anunţat la Roma, se va deschide la 11 Octombrie 1962.-

CRONICA PESIMISTULUI

Răspunderea catolicilor.- Sunt mai multe motivele pentru care nu ne-am "convertit", după pilda altora, la catolicism, chiar dându-ne seama de raţiunile şi de forţa ananghie, ci când implică o renunţare.

Dar reţinerea a fost impusă mai ales de un anumit oportunism al Vaticanului, dicând ce preoţii ortodocşi, cu toate multele lor păcate, participau, uneori eroic, la bătălia bisericii catolice din Apus se dădea sălaş duşmanilor creştinismului, iar Sfântul Scaun Sovieticii; iar rezultatul acestei părtiniri îl vedem cu toţii astăzi, şi-l deplângem: deilea războiului mondial, şi regimurile comuniste, chiar dacă descendată mai lasă în unele ţări câteva supape bisericii, urmăresc un scop precis de definitivă descreştinare; n'am mai relua, deci, această temă polemică durerosă şi, desigur, nesgenerosă, astăzi, când atâţia catolici suferă în biserica tăcerii, dacă nu ne-ar paşte iarăşi un pericol similar.

In multe ţări din lumea liberă, partidele exprimate şi conduse de catolici sunt într'o fază de riscantă cedare în faţa marxismelor de deosebite nivelauri. De dragul trai ale atâtor milioane de oameni săraci, nedreptăţiţi, chinuiţi, misiune ce revine desigur în primul rând bisericii, democraţiile creştine se arată dispuse să se alieze cu cine din lozinca "dreptăţii sociale" şi-a făcut doar instrument tactic de luptă politică. Ca să nu atingem problemele prea vecine, delicate, toţi ştim de-acum că Fidel Castro, fost seminarist (ca şi Lumumba, ca şi Stalin!), a fost ajutat în bătălia contra lui Batista de prelaţii cubani, care voiau să accelereze o serie de reforme sociale; şi e notoriu că în alte ţări din America Latină partidele catolice se bat alături de comunişti împotriva orânduirii existente, fasciste sau capitaliste. Greşala tocmai aici stă: în alianţa cu duşmanii bisericii, şi, în definitiv, ai omului, pentru realizarea unor obiective economice şi sociale: legitime cât vreţi, însă nu de aşa natură, încât să justifice abandonarea principiilor de bază ale creştinismului. Mai ales că aceste principii, sincer aplicate, ar duce şi'n câmpul social la cele mai ideale reforme,- câmp în care aliaţii de circumstanţă n'au adus decât dezastre. Intre catolicii care se iau la braţ cu comuniştii, în iluzia îndreptării nedreptăţilor, şi preotul catolic, care, în Vietnamul de sud, se bate înverşunat contra agenţilor comuniştii, îndemnându-le capul la nevoe, noi, în războiul actual - fiindcă suntem în stare de război cu comunismul nu avem ezitarea alegerii.

Se spune că Papa Ioan al XXIII-lea, figură într'adevăr mare şi luminoasă, nu vrea să amestece bisericea romană în politică; de aceea a lăsat libertate deplină partidelor democrat-creştine să în poziţie pe tărâmul politic. E o afirmaţie, care nu poate fi adevărată. Vaticanul nu se poate dezinteresa de lupta politică în curs, fiindcă nu mai e verba, ca odinioară, de o întrecere electorală între liberali, ţărăniştii, mici proprietari, agrari, radicali, socialdemocraţi, naţionali, unioniştii, şi aşa mai departe, ci de un război pe viaţă şi pe moarte, oricâte camuflări ar lua, între Cristos şi atanaş. Iar o alăturare de Satana, fie chiar provizorie, pentru motive contingente, şi, repetăm, chiar cu aparenţă de legitimitate, nu poate duce decât la o victorie a lui Belzebut.

Să nu ne fi învăţat nimic istoria: cea mai de departe, cu Turcii, ajutaţi să se întindă în Europa de prinţi creştini (evocarea din "Cavalerul resurrecţiei" al lui Vintilă Horia e binevenită, indiferent de valoarea artistică a cărţii), şi cea mai de aproape, cu Rusii, care, dacă se află la Berlin, în centrul Europei, vina e şi a tuturor celor care, alăturându-se cu aliaţii Antioristului, i-au permis acestuia să întindă baba raspace peste atâtea naţii creştine? Poate niciodată ca astăzi, în istorie, n'a fost aşa de mare răspunderea bisericii catolice. Noi, care o respectăm şi dorim din suflet unirea cu Roma, pentru care suntem, cum am fost, gata să ne batem, ne-am fi tradat conştiinţe nelimitată, dacă nu am fi dat în vileag, fără prea multă diplomaţie, aceste gânduri ale noastre, care sunt, desigur, ale atâtor altora.-

Răsbunarea istoriei.- La începutul lui Februarie, delegaţiile României şi Cehoslovaciei la Naţiunile Unite au prezentat un proiect de rezoluţie Comisiunii Politice, cerând Statelor Unite să nu se mai amestece în treburile interne ale Cubei. Rezoluţia a fost respinsă cu o enormă majoritate de voturi, dar faptul nouă ne serveşte ca Roma în ciuta încă o dată în evidenţă ingenuitatea vinovată a diriguitorilor americani. In ciuda apelurilor noastre, ale exilului, guvernul din Washington a admis cooptarea la Naţiunile Unite a regimurilor coloniaiste din spatele cortinei de fier, fără să ţină socotească de nelegalitatea lor, fără ca să ia în consideraţie violarea zilnică a statutului ONU-lui şi a libertăţilor fundamentale, a drepturilor omului, la Bucureşti, la Praga, la Sofia, la Budapesta. Guvernele recunoscute de Puterile occidentale, împotriva dreptăţii şi a legitimităţii, la Palatul de Stiolă dela New York, astăzi, ca recunoştinţă, atacă Statele Unite, desfăşoară o constantă acţiune anti-occidentală, alimentează

cu arme,rachete şi avioane de bombardament Cuba,care stă în coasta Floridei.Dacă n'ar fi în noi mai mare dragostea de ţară şi de libertate decât resentimentul şi ranchiuna,ar trebui să fim mulţumiţi de această răsbunare a istoriei.

Nu ararceri,de altfel,ne-am pus întrebarea dacă,faţă de imbecilitatea,de complicitatea Apusului cu Rusii,n'ar fi mai bine să ne retragem şi noi de o parte,să svârlim la gunoi politica şi să ne vedem de treburile noastre,aşteptând momentul când şi Occidentul va plăti,cu catastrofa,pentru greşelile sale.A ne bucura,sau a asista nepăsători la tragedia celor care nu au vrut să ne ajute şi nici măcar să ne asculte, ar putea fi,în definitiv,o atitudine.Am respins-o,însă,întotdeauna,pentru multe pricini.Întâia,fiindcă tocmai aste vor Rusii: ca luptătorii anticomunişti cei mai convinşi şi hotărîţi să părăsească lupta,desgustaţi,încet-încet.Ei ştiu că,după aceea, victoria va fi uşoară.La al XXII-lea congres al partidului bolşevic,câţiva dintre diriguitorii sovietici au insistat asupra acestei idei de bază: că,în actuala fază,e necesară anihilarea anticomunismului,numai atâta.Unul dintre ei a ajuns chiar să proclame că singura formă de fascism,astăzi,este anticomunismul(şi într'adevăr,ca o urmare,agenţia comunistă dela Pankov ADN l-a definit "fascist" pe Edward Kennedy pentru recenta vizită la Berlin şi declaraţiile anticomuniste).Izolarea noastră într'un sectarism îngust,sterilizant,şi caracum satisfăcut că "pierdem,însă am avut totdeauna dreptate",nu ni se pare,oricâte justificări ar avea,şi oricâte se vor adăugi de acum înainte,o poziţie justă.Ca să nu mai vorbim de aspectul moral al chestiunii : împotriva răului trebuie luptat chiar de unul singur,chiar cu disperare,chiar dacă Occidentalii,sau o parte dintre ei,vor sabota eforturile noastre,considerându-ne,cum se întâmplă adesea,cavalerii unei cauze pierdute.-

* Românii şi Ungurii.- Cavour face o observaţie acută, -pe care ar trebui s'o amintim mai des,în special în Italia-, într'o scriere de prin 1860,când afirmă că Ungurii, pe cât sunt de fanatici când e vorba să-şi apere propriile drepturi naţionale,încăpăţânaţi(şi am văzut-o cu ocazia insurecţiei eroice din toamna lui 1956),pe atâta sunt de aprigi în a conculca drepturile altor popoare.Noi nu credem că este vorba de o contradicţie,ci de o completare firească: de o manifestare pe două planuri diferite a naţionalismului maghiar.

Aşa se explică,poate,în sensul negativ,şi comportarea de azi,care de altfel o repetă pe cea de sub Turci,de timp de aproape patru veacuri,a Românilor: neştiind să asupreasc ă,nu au nici forţa,paralelă,de a se ridica împotriva asupritorilor.Avem chiar impresia că fraţii noştri din ţară,ştiind că nu pot conta pe un ajutor,cât de cât,din Occident,au adoptat atitudinea de rezistenţă pasivă,cu care ne-am salvat sub Turci; şi care ne-a permis la 1878 să reapărem,aproape întaţi şi sufleteşte,într'un Stat independent naţional,la lumina istoriei.

Dacă nu ne-am teme de acuzaţia obişnuită cu "forţele oculte",am pomeni şi ozzul Grecilor: şovini până la zăbăbicie,cum o ştiu prea bine Aromânii noştri,căşăpiţi şi desnaţionalizaţi fără milă,- dar luptători înverşunaţi când e vorba de naţionalitatea lor.Care toleranţa excesivă faţă de alte etnii,pe care ar fi putut să le asupreasc ă,nu le-a tocit Românilor forţa de opoziţie la etniile asupritoare?

* Regimuri militare.- Şi în Argentina,un regim militar.După Turcia,Coreea de sud, San Domingo,iar în urmă de tot,încercarea din Siria.Franţa prezintă o situaţie similară.Care e sensul acestor schimbări rapide? Evident,unul singur.Faţă de comunism,care,sperând pe scară internaţională,cu ajutoare masive,caută,şi deocheai până la urmă reuşeşte,să dezagregheze,în interesul Moscovei,crânduirea democratică bazată pe pluralitatea de partide,- intervine reacţia unei păturî,rămasă încă necontaminată,a opiniei publice: cţiţa-rimea.Aceasta îşi în sarcina să protejeze democraţia de asaltul subversiv al marxismului.Adică să facă ceeace,după primul răsboi mondial,a încercat să facă,şi a izbutit până la un anumit moment,fascismul,sub diferitele-i aspecte.Fascism şi regimuri militare vor dispărea numai când regimurile democrate vor şti să se apere singure,vor scoate comunismul în afara legii,vor trata după merit pe Rusi,se vor transforma adică în democraţii conştiente,decise să nu se lase distruse de dusmanii ei de moarte.-

* Pătania lui Macovei.- Scena,autentică,s'a petrecut la Palermo,cu ocazia celebrărilor centenarului unităţii italiene.Fusese invitată şi oficialitatea reperistă,dată moartea lui Bălcescu în capitala Sicîliei.Arhitectul Pompiliu Macovei se răţcia printre autorităţile italiene,când,deodată,îl zăreşte un exilat,un vechi prieten al lui, şi el căspete al manifestaţiilor palermitane.Refugiatul,care nu ştia nimic de numirea la Roma a lui Macovei,cu titlul de ministru plenipotenţiar,se duce,fericit,să-l salute şi îmbrăţişeze,şi cum se afla într'un cerc italian,să-l întrebe,în gura mare,pe italieneşte:"Cum,mă,şi tu ai reuşit să fugi din ţară,din iadul "comunist" de acolo?". E uşor de închipuit schimbarea la faţă şi ruşinea bietului Macovei..

Dragoş Măgureanu

** Spune "România" că "toată speranţa de libertate a întregei Naţiuni Române este întruchipată în persoana Tânărului Rege,Mihai I". Noroc că nu-i aşa! Altfel,desnădejdea ar duce la o sinucidere în masă...

"TURISMU" ÎN REPERERA

Streinii,cari pe vremuri au venit în părţile noastre ca să-şi câştige o pâine - posibilităţi.Iar când puhoiul otrăvit dela Răsărit s'a abătut asupra neamului şi pământului nostru,ei s'au văzut nevoiţi să plece,să se întoarcă în ţările de baştină, rău,lăsând în urmă un trecut bogat în fapte şi amintiri,şi familii destrămate.Unii din ei,însuraţi cu romînce,au dus şi mai departe o viaţă românească.Frământaţi de dorul ţării unde au văzut lumina zilei,s'au pomenit a fi şi ei,în felul lor,nişte ieşiţi.. Cu pagapoarte bune în buzunare,ei aşteaptă de ani de zile o deslegare,- în locul căreia se vede doar ainistra prezenţă sovietică,întinzându-se peste tot.

Aşteptarea acestor "întorşi în ţara lor" a fost anevoioasă.Occidentul nu înţelege; nu poate să înţeleagă cât de adâncă e prăpastia între aceste două lumi,ci crede că folosesţe astăzi propaganda sovietică,ca să distrugă pe toţi aceia ce-au părăsit pământul românesc,fie ei elveţieni,italieni,francezi sau nemţi,dar mai ales români, nimici pe toţi aceia cari cred în Dumnezeu,cari respectă fiinţa omenească şi înţeleg să trăiască în libertate.De aceea mâna moscovită a şi tras cu atâta înverşunare faimosul obloon de fier! Dar această ferecare nu le-a servit îndeajuns cauza.Şi atunci au schimbat macazul.Au găsit că e mai bine să se joace de-a Coexistenţa".Îi convine bine înţeles şleahtei moscovite să co-existe cu "imbecilii de occidentali".Aşa mai uşor poate pune fitilul unde vrea,când vrea şi cum vrea,ca să-şi poată întinde reţeaua spionăjului în toată voia.Şi tot pe baza acestei siniatre coexistenţe au început schimburile,ocă: culturale,artistice,sportive,etc.A mers şi această formulă cât a mers,dar prea au fost numeroşi intelectualii,artiştii şi sportivii români cari au ales libertatea! Aşa încât,la ultimul festival internaţional de muzică,ce-a avut loc la Geneva în toamna trecută,nici un singur artist român n'a putut lua parte.De altfel şi Elveţienii şi-au dat seama de tâlcul acestor manifestări culturale,de aşa zisă coexistenţă.Astfel că în Noembrie trecut,Ski-clubul din Adelboden a luat următoarea hotărîre: Nici un singur membru al ciubului nu trebue să accepte vreun angajament în ţările din Est - excepţie făcând campionatele mondiale şi Jocurile olimpice; Nici un reprezentant din vreo ţară din Est nu va fi invitat la Întrecerile internaţionale din Adelboden.("Tribune de Genève",22 Nov.1961)

A urmat apoi invitaţia de repatriere! În ţările din Occident,pe unde se aflau streini din România,se deslănţuî o campanie de re-întoarcere.Presă,radio,articole de ziare,ilustraţii prin reviste,scrisori personale dela rude,cunoscuţi sau.. necunoscuţi,toate mijloacele au fost bune,ca să înduplece pe şovahii din Banat,saşii din Ardeal,elveţienii,italienii din ţară,să se întoarcă în România.Chiar Românii au fost "invitaţi acasă"! Şi au fost şi dintre aceştia,cari s'au întors.Nu mulţi,dar au fost. Plecaţi cu ani în urmă din ţară,pe motive de sănătate,doreau să se întoarcă.Abia sosiţi,au fost siliţi să vorbească în faţa microfonului şi să strige în lumea mare cât au fost de fericiţi că s'au întors,după ani de suferinţe în miseria din Occident - chiar dacă aceşti oratori de o clipă s'au bucurat ani dearândul de cea mai luxoasă pensiune dintr'un oraş elveţian!...

Dar nici formula aceasta n'a avut un prea mare succes.Atunci geniaţul tătuc hrupovist a schimbat din nou macazul.De data asta a născocit "turismul"! Şi toată gama şovist a schimbat din nou macazul.De data asta a născocit "turismul"! Şi toată gama perfidiei asiatice a fost pusă în mişcare ca să ascundă adevăratul şel al acestei aşteptate "înţelegeri" moscovite faţă de nişte oameni nenorociţi,familii destrămate şi fugite din toate ţările vândute şi căzute sub străşnicia cnutului rusesc.

Dar care a fost scopteala kremlinească,când a dat drum "turiştilor" să meargă în vizită - chiar numai pe câteva săptămâni? Căci o scoteală a fost; la aceşti diplomaţi de speţă nouă totul e bine calculat.Bine înţeles,n'a putut fi vorba de vreun sentiment de milă sau de înţelegere,acestea ne având nicio trecere în vocabularul,necum în mentalitatea unei luzi în care nu există nici Dumnezeu,nici cinste,nici libertate.Maşinaţia acestui turism de sinistră structură a fost bine ticluită şi cuprinde trei puncte principale:

- A câlca în picioare orice sentiment de omenie.Se va pune deci,turiştilor,anumite condiţii pentru obţinerea faimoasei vize de intrare în una din colciile sovietice. Această viză trebue câştigată.Ba nu se dă doar pentru un bilid de linio.Nu! Ci în schimbul unor anumite servicii aduse regimului de teroare moscovit...

- A strânge bani,a capitaliza prin orice mijloace.Aceste expediţii "turistice" se plătesc dinainte,în dolari,mărci,sau franci elveţieni,preţul fiind calculat după bunul plac al organizatorilor.Aceşti bani rămân în ţările respective şi vor fi întrebuinţaţi pentru propaganda comunistă,ca să supe terenul sub picioarele amorţiţilor de occidentali,cari încă nu-şi dau seama de primejdia ce se apropie ca să-i înghită.

- A preschimba pe aceşti plimbăreţi slabi de ingar în spioni! Nimic nu trebue să

ne mire. La Birou de Securitate din orașele respective, "turiștii" sunt convocați a doua zi după sosire - cică la o simplă formalitate. Aci, ei sunt supuși unei adevărate anchete: descusuți, trași de limbă, dăscăliți, sfătuiți, îndoctrinați, etc. Și toate acestea se petrec într'o atmosferă grea de Anwendung von Drohungen und Erpressungen, gründlich verhört. Apoi sunt îndemnați să iscălească o hârtie, prin care declară "Seine Treue zur Volksrepublik u.a. durch seine Bereitschaft zu bekunden, für den rumänischen Nachrichtendienst tüchtig zu sein". ("Stindardul" nº 54-55, 1961, München)

Și iată cum, din niște nevinovați de turiști, mânați de dorul de a-și vedea pământul natal - se ridică deodată niște spioni, făcuți, iar nu născuți. Rămâne de văzut în ce măsură aceste elemente noi, altoite pe creanga serviciului de propagandă muscălesc, vor prinde viață, ori nu. Conștiința fiecăruia va decide.. La întocarcere, unii tac, alții vorbesc greu, alții vorbesc și întrebați și ne-întrebați.. Dar ei nu pot să ascundă un oarecare zâmbet creț, ce li se furișează pe față, și care spune multe..

Un tânăr elvețian dintr'un canton german, după ce-a învățat limba muscalilor a fost de-a vizitat în două rânduri Rusia, și apoi toate coloniile sovietice. N'are absolut nicio legătură, nici familiară, nici de alt fel, cu vreuna din aceste populații strivite de cizma muscălească. Modest funcționar, se ducea în fiecare an în timpul vacanței, ca simplu turist, ca să vadă și să cuncască îndeaproape mult trâmbițatul regim comunist. Și în România a fost de două ori, și ultima oară s'a întors de acolo cu sufletul plin de o amărăciune adâncă, scârbit de cele văzute și constatate. El nu s'a lăsat amețit de gălăgioasa propagandă sovietică, care caută să ascundă crunta mizerie în care se sbate poporul român, storsă de toată vlaga de ventuza ruseacă. În România a găsit situația cea mai gravă. Regimul? "Un bluff macabre"! El nu s'a putut bucura de frumoasa cameră, pusă la dispoziția lui ca "turist", într'un mare hotel bucureștean, nici de mâncarea gustoasă și îmbelșugată, pregătită anume pentru turiști. Într'un restaurant de lux, - deși plătise dinainte prețul stabilit, adică vreo 80 de franci elvețieni pe zi. Nu! Prefera să mănânce pe unde apucă, zicând că totul era înadins întocmit ca să fugele buna credință a turiștilor, și adăogând: "..denn alles ist mir von Polizei in Hals stecken geblieben".

Se anunță, în această primăvară, noi expediții turistice în colonia sovietică numită Repere. Acești turiști se duc cu pașaporte bune și buzunare pline. Statele lor au recunoscut regimul comunist, introdus cu violența în țară de o ghiară străină. Ele întrețin relații comerciale cu România subjugată. Turiștii ce se duc astăzi să viziteze Țara Românească sunt mai ales dintre aceia cari s'au născut și au crescut pe acel pământ. De cele mai multe ori sunt înșurați cu foste românce. Au dreptul să se ducă - și se duc. Dar fac jocul călăilor. Ei nu-și văd decât interesul personal, nu se pot situă pe un plan mai sus. A avea un pașaport în buzunar și ologani în pungă, e foarte bine, dar e destul? Din fundul sufletului nu se aude oare o voce ce grăiește a datorie? Și nu-și simt nicio obligație față de neamul românesc, în mijlocul căruia au trăit odată bine? Suntem cu toții niște oameni amărîți, departe de țară, risipiți printre streini - worlind fiecare o limbă ce nu este a noastră. Greu a fost până am început să ne deprindem. Suntem refugiați! Am părăsit țara pentru a scăpa de persecuții și tercere. Suntem liberi, dar frații noștri suferă. DATORIA noastră e de a lupta pentru ei, pentru pământul pângărit. Nu ecade de topor, nu turiști plimbăreți, cu geamantane de parfum și sulimen, damigene de țuică și șiraguri de țări. Nu! Ci o luptă fără, dreaptă, până la libertate, până la moarte chiar!

În cimitirul Sfântul Gheorghe din Geneva se află mormântul unui Român, mormânt săpat în 1917. Pe piatra mâncată de vreme, se poate citi: "Patriote roumain - Mort pauvre". Aceste cuvinte conțin toată biografia unui Român, care a înțeles să-și facă datoria, datoria țesută din luptă și suferință.. A fost și el un re-fu-giat. Dar un refugiat, nu care n'ar fi făcut "turism" în folosul dușmanului țării sale..

SI EU SUNT TOMA? de D.Bacu

Lucia A.Popovici

Un pai mărunt din iesle Ta săracă
Atâta Doamne aș fi vrut să fiu.
O scândură pe un podeț pustiu
Pe unde pasul Tău putu să treacă.

Fărâmă dintre cele ce-au scăpat
Din mâna Ta prin iarba de pe munte,
Un fir din părul Tău lipit de frunte
Când Golgota urcai, înpins, scuipat.

Din graiul Tău o vorbă ne'nsemnată,
Din praful ce-ai călcat, măcar un fir,
Un picur slab din ne'ntinatul mir
Ce-ți unse rana'n coasta'nsângerată.

Atâta Doamne mi-ar fi fost deajuns.
Odată doar să-Ți fi atins făptura
Și mi-ar fi fost și sufletul și gura
Zălog pe sulița ce te-a străpuns.

&& Comemorând, în "Glasul" din Pankov, pe Dinicu Golescu, tovarășul Ciocoulescu spune că, pe vremea aia, Țara Românească "cunoscuse numeroase încălcări și nu mai puțin de patru mari pribegii ale boierimii peste munți". Că "încălcările" erau ruseți, tovarășul n'o spune. Din lipsă de spațiu, desigur... Dânsul are totuș curajul să fugire țările din care învățatul boier musselean a tras, vizitându-le, învățăminte utile pentru țara sa: Ungaria, Austria, Elveția, Italia, Germania; de Rusia, nici pomeneală!...

TENTATIVĂ DE ASASINAT MORAL

Acuzat de Horia Sima de a fi organizat uciderea lui Iorga și Madgearu, l-am provocat prin "Stindardul" din Sept. 1961 ca în fața unui juriu le onoare să facă dovada celor grave acuzații. Deși precizam că în caz contrar se situează în postura de calomniator, Horia Sima n'a îndrăznit să răspundă acestei somații. Aceasta pentru că știa precis că acuzația se bazează doar pe răzbunătoarele de fapte și nu pe realitate.

Acum ar fi foarte comod să las să se constate acest refuz și, calificându-l de calomniator, să consider închisă chestiunea. Asta însă nu mă poate satisface, căci nu sunt hotărît să merg până la capăt pentru a-mi dovedi nevinovăția.

Aceasta, recunosc, nu va fi ușor, pentru că: foarte mulți se întreabă de ce fac astăzi la douăzeci de ani dela consumarea cazului; fmi este imposibil să apar în denunțător al făptașilor; nu e ușor a determina o depoziție voluntară a celor ce cunosc faptele dela curoh. Și totuși, sunt hotărît să înving și aceste quasi-insurmontabile impedimente! Fac această promisiune solemnă, pentru lămurirea definitivă a chestiunii.

Prima greutate e să stabilesc pentruce mă acuză Horia Sima. E arhicunoscută atitudinea de adversitate ce din toamna anului 1944 o am față de foștii oamenii. Aici trebuie căutată geneza infamiei sale. Ceeace se întâmplă cumine, se încadrează perfect în procesul de dezagregare a Legiunii, fapt ce s'a desăvârșit an de an și care-și are origina în incapacitatea lui de a fi fost urmașul Căpitanului.

Voi preciza în scurt: 1/ Toți frunteții legionari despărțiți de Sima au fost într'o formă oarecare denigrați; 2/ Reputat ca fire combativă, sunt considerat incomod planurilor sale; 3/ Cunoscător al trecutului legionar, pot oricând depune mărturie prețioasă contra lui, cesa ce ar lămuri multe fapte importante dintre 1938-1941. Restabilirea adevărului pe bază de fapte trăite, într'o ținută de mare obiectivitate, ar arăta catastrofa în care Legiunea a fost aruncată de Horia Sima prin deviersa profundă dela drumul Legiunii Căpitanului; 4/ La 17 Nov. 1953 eram poate primul care arătă documentat, într'o scrisoare către V. Velescu, poziția teoretică fals-legionară pe care se găsea Horia Sima. Precizam că numai datorită acestui fapt a fost posibil un caz Constin, urmare logică a unor abateri mult mai grave, ce preexistau; 5/ De altminteri încă din Sept. 1944 mă despărțisem de Horia Sima tocmai pentru că, precizam (acuza capitală!), acțiunea dela Viena (colaborarea politică cu naț.-socialismul) însemna o abatere gravă dela linia de credință legionară, căci Hitler trădase de mult naționalismul pur. La Viena, 1944, eram cam singurul care categoric se încăpățâna să rămână pe această poziție doctrinară.

Aceste precizări arată clar că o împăcare între Horia Sima și mine - pe plan legionar - nu este sub nici o formă posibilă. De aici nevoia de a mă asasina moralește, fiindu-i prea incomod pentru planurile și aspirațiile viitoare. Ca-l ajută, aparent, să îndrăznească această tentativă? Vălva de s'a făcut în jurul numelui meu în sulut, tăcerea mea timp de 20 de ani (grija capitală, de a nu divulga făptașii), - fi ușurau lui Horia Sima posibilitatea ca, din poziția de fost șef, să mă acuze public, fără teamă de a fi trasă la răspundere. Scopul era mascinal; procedeul, degradant; poatura de a depune mărturie "dreaptă" pentru istorie, o comedie sinistră. Prin calitatea lui a scoate din gând crezare în toți cancelii de bună credință, cu obținerea succesului scontat: un adversar incomod la stâlpul infamiei - deci îngropat de viu!

Mai mult, după apariția broșurii a doua cuvânt de ordine (simetriile): "Comandantul fi apărut pe Boeru". Nu "Comandantul justifică faptele", cei precizat: "el apără pe Boeru". Cum? Acuzându-mă de ce n'am făcut! Dar pentru ce ol, Sima, simțea neapărat nevoia - voi arăta ulterior de ce - să se apere pe el, construește justificarea de ce trebuia să moară Iorga și Madgearu. Și pentru a-și fundamenta și mai mult teoria, mă plasează pe mine printre discursuri de semnat - fapt deadreptul invenzat! Credea că acceptă pentru de ne'nțeles, mă va accepta și voi accepta întreaga formulă tragicomică. Mă întreb, oare poate o minte sănătoasă să conceapă aga ceva?

Reacțiunea mea l-a dezaxat, de aceea tace. Situația creată actualmente nu arată decât că eșafodajul construit de Sima era fals, și ne fucumetându-se să încerce a dovedi cele afirmate, cu voi merge mai departe și voi dovedi că cele susținute de mine: că n'am inițiat, n'am ordonat și n'am executat fapte, - sunt adevărate. Aceasta pentru a demasca o tentativă de asasinat moral ce se încearcă asupra mea..

Traian Boeru

&& Spune "Glasul" mincinoșii că colectivizații au obținut producții nemaipomenite, "întrecând cu mult producțiile realizate de țărani cu gospodării individuale". Și de ce-o fi, atunci, nevoe să-i bage cu parul în colhozuri?...

&& Poliția germană a [illegible] relatează chiar ziarul israelian "Maariv" - doi evrei cari fals [illegible] se crede în Israel, poate un milion de dolari. Și să se mai spună că Adenauer nu e antisemit!...

SCRISOARE DOMNULUI ELIE GRUSIA,"ROMAN" DIN U.S.A.

Am citit în "Calendarul Credinţa" notele d-tale de călătorie,"Dela Oceanul Atlantic până la Marea Neagră cu Maşina".Expunerea,mediocră ca povestire,- ca fond şi scop e o curată propagandă pentru regimul ce terorizează azi Neamul Românesc.Dacă aceste inapţii le citeam în "Scânteia",organul oficial al bandei de vânduţi,sau în "Răgetul trădării" dela Pankov,fii sigur că nu mă osteneam să aştern aceste rânduri; fiind însă scrise într'o publicaţie ce se pretinde bisericească,şi de către un cetăţean american cu sânge românesc în vine,ele produc indignare şi merită câteva cuvinte.Indignare nu pentru faptul că d-ta ai o convingere politică,care nu este şi a mea, ci pentrucă te camufleazi printr'o povestire "nevinovată" ca să poţi produce confuzie în sufletele cinstite,- confuzie şi mai reuşită prin aceea că te pui la adăpostul Bisericii Române Ortodoxe.

Din lectura prezei d-tale,se vede dela distanţă că d-ta n'ai fost un turist oarecare,ci o persoană ce prezintă o importanţă deosebită pentru onoratul pretins guvern dela Bucureşti.La pagina 133 spui că ţi s'a pus la dispoziţie un şofer care să-ţi conducă Chryslerul Imperial,ai asistat cu oficialităţile "la marea paradă în ziua de 23 August"(care va rămâne ziua celui mai întunecat doliu din viaţa poporului român). La pagina 134 spui că te-ai întreţinut cu "miniştri",ai vizitat litoralul Mării Negre la sfatul unor"reprezentanţi ai guvernului"(şi era cât pe-aci să nu poţi duce cât ţi-a dat Dumnezeu cu acea ocazie...).La 15 August,la recomandările "conducătorilor" statului român,ai permit să vezi şi Moldova.. Ai vizitat toate colhozurile ce-ai întâlnit,ai băut din toate vinurile şi ai mâncat numai pui friţi şi minunat rumeniţi.. Vizita d-tale a fost numai o veselie şi-o bucurie.. Ca'n rai!

Deci,d-ta eşti cineva! Eşti cineva,însă nu pentru Neamul Românesc,ci pentru cei ce se pretind guvern,adică pentru călăii lui! Au mai fost turişti în România,şi ei au văzut şi auzit şi altă muzică decât d-ta.Au văzut mizeria şi au auzit gemetele desnădăjdei.. Un ţăran prin preajma Sitiului a întâmpinat un grup de turişti cu expresii destul de tari: "Voi aunteţi din America? Da mai duceţi-vă la dracu cu Americanii voştri cu tot,că de veneau cu carul cu boi - şi tot ajungeau,ca să ne mai scapă odată de amarul ce ne roade ou zile"... Ba,de nişte grupuri de turişti şi-au băut tot jos de-a lineleai le-au băgat în mâncare nişte drăcii,că vreo două săptămâni nu mai stăteau nimica în pântecele lor.. Să cauţi d-ta să-i întrebi de câte ori pe zi se oprea autobuzul cu ei,pe unde ce nomerea...

Era cinstit,d-le Grusia,să fi căutat să vezi şi poporul,nu numai pe cei ce-l terorizează; sau,dacă n'ai putut s'o faci din cauza şoferului-politruc,era mai bine să taci.. D-ta ai dreptate într'un singur punct: trăesc în adevăr,aşa cum ai trăit d-ta, toţi cei ce "dirijează" cu teroarea milioanele; însă milioanele suferă,o duo de azi pe mâine,abia târându-şi zilele! Dacă te interesai,aflai că pentru aceste milioane este o sărbătoare când pot apucă să cumpere nişte oase afumate!...

Când ai vorbit de Ploeşti şi de "aurul negru",eram sigur că ai să ne spui cât te-ai impresionat conducătele Ploeşti-Odesa,şi uriaşele pompe care împing fără încetare acest aur lichid,pe care îl înghite cel mai monstruos exploatator pe care l-a cunoscut istoria.Dar d-ta,nici astea nu le-ai văzut...

Credeam că eşti mai obiectiv cu datele istorice,- mai ales când am văzut cât de documentat ai vorbit despre oraşul Trier.. La Mărăşeşti,însă,decepţionezi,intenţionat lăsând pe-afară lucruri importante.Ai notat bine că ,printre ale ofiţerilor,se află şi mormântul unei fetiţe de 12 ani,care,văzând că ostaşul ce luptă a căzut,a pus mâna pe puşcă şi a continuat ea,până a terminat cartuşele.. Dar era bine să ne fi spus şi din ce cauză s'a simţit lipsa ca să lupte şi copilele.Fiindcă "n'a ştii",ţi-o spun eu în câteva cuvinte: În armata răsăriteană aliate preferate de d-ta,Rusia,intrase germenul dezagregării,semănat de marxismul pe care-l ridici în slăvi cu importanţă,şi devenise o bandă nesfârşită de animale feroce care-şi ucideau ofiţerii şi răspândeau numai moarte,tercare şi sânge.Eroica armată română avea în faţă inamicul şi în spatu "aliatul",devenit fără sălbatică.. Aşa că poporul român a fost obligat să lupte dela mic la mare: era un detaliu,pe care nu trebuiă să-l neglijezi...

Înainte de plecare(pag.141),ai făcut o vizită "miniştrilor".. Aici eşti sincer, îţi afişezi singur cartea de vizită,- pe care o complectezi mai departe astfel: "In aceste sentimente înălţătoare am petrecut câteva zile cu cei dragi ai noştri,şi cu toţi consătenii din comunele noastre.Toţi sunt veseli,bine dispuşi şi sănătoşi,mulţumind în linişte şi pace pentru înflorirea Patriei,"epublica Populară Română.. Frumoasă este Ţara Românească şi bun gospodar este guvernul său"!

Domnule "rusea,nu-ţi doresc decât atâta bine şi fericire,cu câtă a fericit pretinsul d-tale bun guvern pe consătenii d-tale - şi pe toţi săterii din Ţara Românească! Atât,şi nimic mai mult! Iar pentru faptul că-ţi împrăştii otrava printr'o publicaţie sub firma Bisericii Ortodoxe Române,deocamdată numai un cuvânt de compătimire: Sărmană Biserică,ai ajuns o cloşcă ce înoălţeşti sub aripile Tale nişte pui de viperă.

De încheiere,ţi-aş recomanda ca seara să te gândeşti la românuţa de 12 ani dela Mărăşeşti,şi să te întrebi dacă mai meriţi să spui că eşti de viţă românească! Şi să te mai întrebi ce ţi-ar spune ea,dacă te-ar întâlni!..

Rev.Protos. Graţian RADU

DEŞTEAPTĂ-TE, ROMÂNE !

Au trecut mai bine de o sută de ani de când aceste cuvinte magice,înaripate de o melodie nu mai puţin răscolitoare,fluturau pe buzele înaintaşilor noştri,angajaţi în lupta pentru libertate şi independenţă.Sunt cuvinte ce au făcut epocă,iar moldova va rămâne nemuritoare,alături de alte frumoase cântece patrictice,în cartea neamului românesc.

S'au gândit inimoşi ai exilului actual,cari să resolveze o mare parte a cântecelor patrictice,aşa că nu ne putem plânge că le vom uita,sau că generaţia ncuă,născută pe peste hotare,nu va avea posibilitatea de a cunoaşte aceste perle ale înaintaşilor noştri.Dar,ou acest bagaj la îndemână,ne vom mulţumi,oare,numai să apreciem frumuseţea-i literară şi să fredonăm inspiratele melodii,sau avem datoria să interpretăm şi sensul cuvintelor şi să nu rămânem pasivi în faţa situaţiilor vitrege,pe care soarta ni le-a hărăzit? Căci,situaţia noastră - în exil - nu trebue să o socotim ca pe o situaţie de privilegiu,în sensul că suntem liberi să facem ce vrem şi să ne distrăm cum vrem,uitând calitatea de refugiaţi în baza căreia ne tucurăm de aceste libertăţi. Eu cred că nu este permis niciunuia dintre noi,care mai simte românaşte,să utilizeze acoastă situaţie privilegiată numai spre folos personal,fără de a face ceva şi pentru neamul căruia aparţine.

Ceeace scriu aici nu este nimic nou.Alţii au tratat această problemă înaintea mea şi - desigur - într'o formă mult mai frumoasă.Intenţia mea nu este alta decât să aştern pe hârtie o parte din observaţiile mele,în speranţa că ale vor putea fi utile şi altora.Mă voi referi numai la una din multiplele posibilităţi pe care le avem,ca refugiaţi,spre a ne servi neamul şi ţara pe care le reprezentăm.Ne plângem prin preasa noastră,prin broşuri,că ni se fură melodiile populare.Zilnic,în conversaţiile noastre,ne revoltăm că străinătatea ştie prea puţin dosire ţara şi poporul românesc - ca somn de curtoazie - începe să ne vorbească de frumuseţea Budapestei.A căuta vinovaţii ce-au contribuit la crearea acestei stări de fapt,ar însemna să ne pierdem timpul în amănunte,fără -prin aceasta - a reuşi să facem un pas înainte faţă de trecut.Problema care se pune este: Ce facem noi,astăzi,pentru ca această stare să nu se perpetueze? Şi iată răspunsul:

In primele zile ale lunii Martie 1962 a apărut - în obişnuitele locuri publice ale oraşului Muenchen - următorul afiş: Kurstorium des Hauses der Begegnung - Freitag, 9.III.1962 /20 Uhr - Saal an der Sophienstrasse - OSTEUROPA IN SEINER MUSIK - Grosser Konzertabend - Schirmherschaft: Herr Staatsminister Walter Stain - Mitwirkende: Der Russisch-Orthodoxe Kirchenchor - Der Ukrainischechor - Der Chor des Ungarischen Realgymnasiums Kastl - Kristina Hassner(Soprano) - Hanno Blaszke(Bariton) - Bako Luksepp(Bass).- După cum se poate observa,România nu figurează printre ţările participante la acest Concert! Intrigat şi amărît,am alarmat imediat vreo doi români - mai vechi în Muenchen şi membri într'una sau alta din Asociaţiile românilor din Germania.M'am gândit că,dacă pentru prezentarea unui Cor era prea puţin timp până la Concert,pentru a salva situaţia,aş fi putut personal să interpretez câteva cântece româneşti şi -din punctul nostru de vedere - aceasta ar fi fost,totuşi,ceva mai mult decât nimic.Rezultatul: Concertul a avut loc fără participare românească.

Mai avem,deci,dreptul să ne plângem că streinii nu ne cunosc,sau că muzica noastră este prezentată drept folclor maghiar,transformată în jazz american("Senie cu surgălăi"),etc.?

Şi nu este acesta primul caz ce se petrece sub ochii noştri.Am putea,de exemplu, aminti faptul că la Crăciun(1961),postul de radio Muenchen a transmis din obiceiurile locale(germane),precum şi ale altor popoare - printre care,ale ucrainenilor - nimic,însă,din obiceiurile noastre româneşti.Ce bine ar fi dacă,printr'o mai bună organizare,printr'o mai eficace colaborare,am reuşi să evităm - pe viitor - aceste situaţii minore şi dacă,printr'o trezire din somnolenţă molipsitoare a exilului,am fi prezenţi oriunde este vorba de o frumoasă propagandă în folosul neamului nostru!

Cred că acest ţel poate fi realizat fără prea multă cheltuială,nici prea mare oboseală.Iată o propunere: Comitetele organizaţiilor româneşti din fiecare ţară să delege una sau două persoane,care să fie tot timpul numai ochi şi urechi,în ceeace priveşte manifestările artistice-culturale din ţările respective.Cum se iveşte o ocazie,unde România nu trebue să lipsească,să se ia legătura pe de o parte cu oficialităţile respective,căutând să se rezerve - în program - un loc şi pentru România,iar pe de altă parte să se apeleze la elementele care,cu calitate şi demnitate,vor putea alcătui cel puţin un număr din acest program.Nu este,oare,de datoria noastră să avem prezente imperativele şi experienţa trecutului,pentru asigurarea unui viitor mai bun?

Să scoatem,deci,dela naftalină aceste pagini scrise de glorioşii înaintaşi şi să le punem pe biroul nostru ne poate fi altul,decât cel trasat de ei: Deşteaptă-te, se repetă şi drumul nostru nu poate fi altul,decât cel trasat de ei: Deşteaptă-te, Române, /Din somnul cel de moarte!.. Acum,ori niciodată, /Croieşte-ţi altă soartă! Aceasta să ne fie lozinca!-

Marcel Nicolau

CALENDAR NAȚIONAL

1 Martie 1844: la ființă "Asociația literară".Președinte,Iancu Văcărescu; secretari,N.Bălcescu și I.Voinescu II; membri: C.G.Filipescu,Șt.Golescu,Gr.Alexandrescu.

3 Martie 1882: Se naște,la Topoloveni(Muscel),Ion Mihalache.

7 Martie 1632: Trimisul lui Gustav Adolf al Suediei,Paul Strassburgh,trecând prin București,verbește de pădurile apropiate,unde cântau surlele și trâmbițele domnești,în timp ce el se căpăta cu Leon Vodă și boierii în Curtea Domnească.

12 Martie 1580: Mihnea Turcitul vorbește de "Dragomir Vornicul,întâiul sfetnic al Domniei mele"(fratele Doamnei Stanca),într'un hrisov prin care acesta primește dela Caloță Postelnicul și jupânoasa Caplea satele Clejani,Vălcănești,București, Ciumești și Salcia.

20 Martie 1862: Garibaldi către Români: Rămâneți cu mândrie la locul vostru,în ansamblul națiunilor! Le-ați meritat frăția,în special pe a Italiei,cu care aveți în comun sângele și originea.

24 Martie 1640: Sosește în București,pe ger și zăpadă mare,sclul polon W.Miastkowski.Matei Basarab fiind la Târgoviște,primirea i-o fac boierii.

26 Martie 1821: Mitropolitul Munteniei Dionisie Lupu se înfățișează,cu o ceată de boieri,lui Alexandru Ipsilanti,pentru a se plânge de jafurile zavergiilor.

5 Aprilie 1821: Tudor Vladimirescu cere mitropolitului din București și marelui Vistier să ia legătura cu Moldovenii,"ca unii ce sântem de un neam și de o lege", pentru ca "fiind la un gând și într'un glas Moldova,să putem câștiga deopotrivă dreptățile acestor prințipaturi,ajutându-ne unii pe alții".

S E M Ă N Ă T O R U L

Cu pas domol,semănătorul,
Pășind pe-al brazdelor șirag,
Colindă'n lung și'n lat ogorul
Deapururi sfânt.. și-atât de drag..

Grăunții dătători de viață
Din mână-i zbor,furați de vânt, -
Și-l vezi,în liniștea-i semeață
Că-i frate bun cu-acest pământ.

El zvârle rodnica sămânță
Pe'ntinsul câmpului arat
Și toată dreapta-i năzuință
O vezi pe chipu-i blând,curat.

Ștergându-și fața pârguită
El face-un semn spre răsărit
Și roagă cerul să trimită
Ogoarelor rod însutit.

El parcă vede-o viață nouă
Când ochii vii pe brazde-i fug
Și-a lacrimilor sfântă rouă
Sărută rănile de plug...

&& Scrie "Vocea libertății" că I.C.Duca a fost"mare patriot".Apoi,dacă uciderea cetățenilor pe care-i guvernezi îți dă drept la acest titlu,Gheorghiu-Dej e și mai mare patriot,ca Stalin a fost cel mai mare din toți patrioții oameniri!..

&& Excesele pretențiilor evreești încep să obosească lumea.Astfel,cererea Congresului Mondial Evreesc ca guvernul american să facă presiuni asupra Egiptului pentru a deschide vaselor israeliene canalul de Suez,a fost respinsă.Comitetul ebraic american acuză guvernul Statelor Unite că nu face nimic contra politicei discriminatorii a statelor arabe,care au pus pe lista neagră societățile americane conduse de evrei și navile ce fac comerț cu Israelul,refuză viza de intrare evreilor americani și nu acceptă diplomați americani de origină ebraică.Și pe bună dreptate,- date fiind starea de război a statelor arabe cu Israelul,solidaritatea evreilor,și năravul lor de predilecție în ce privește spionajul...

&& Asociația intelectualilor refugiați în Italia a trimis o telegramă la Florența Congresului Societății europene a scriitorilor,organizație încăpută pe mâna comuniștilor,invitând pe participanți să exprime solidaritatea oamenilor de cultură din lumea liberă cu cărturarii,scriitorii și artiștii prigoniți peste cortină.Fără a duce la rezultate imediate,cum era și de așteptat de altfel,telegrama a avut totuș un puternic ecou: ea a fost reluată de presa italiană,și mulți scriitori au refuzat,în urma ei,să mai semneze un apel contra deținerilor din Spania,Portugalia,Mexic.

&& Radio Belgrad anunță că."pentru a face față nevoilor agriculturii naționale", România importă grâu din Canada! In ce hal a fost adus,de "priceperea" marxistă, fostul "grânar al Europei"!

&& Ziarul "Ta Nea" din Atena publică scrisoarea de propagandă a unui american, Horace Sherman Miller,membru în Ku-Klux-Klan,care a vizitat recent Turcia,Grecia și Spania.Textul,intitulat "Lupta pentru apărarea rasei albe de pericolul sclaviei", spune printre altele: "Denunțăm organizațiile secrete evreești,aliate cu comunismul și cu marele capitalism,care caută să-și realizeze planul,vechi de o mie de ani,de a pune lumea sub stăpânirea lor.Cea mai mare parte a guvernelor sunt azi instrumentele lor,și cele ce nu sunt,sunt acuzate de a fi dictatoriale"!

&& Eugen Drăguțescu a ilustrat cu o "acquaforte" celebra "Canzone alla morte" a umanistului Pandolfo Collenuccio,din sec.XV.-

&& Congresul Mondial Evraic,întrunit la Roma pentru comemorarea a 25 de ani de la fundarea sa,a deplorat renașterea unor centre de antisemitism,mai ales în Italia, America Latină și'n țările de sub tercerea coreligionarilor lui Marx.. A lăudat în schimb pe Papa Ioan al XXIII-lea,care a înlăturat din slujba Vinerei Sfinte toate expresiile socotite ofensătoare pentru evreii cu-nu ucis pe Isus,- expresii ce dau rau de aproape 2000 de ani,folosite de vreo 250 de Papi...

&& Elia Muhamed,șeful celor 250.000 de negri musulmani din Statele Unite,a ținut o adunare"rasistă",în care a afirmat că "negrul care voește să se asimileze în rasa albă demonstrează a fi un ignorant",și că "albul care vrea să-și mențină albă rasa sa e un om"; "fiecare rasă trebuie să trăiască distinctă,așa cum a făcut-o Dumnezeu".La întrunire a participat și șeful "cămășilor brune" americane,George Lincoln Rockwell -cu centură,svastică și diagonală-, care a declarat întru totul de acord cu principiile șefului negru.-

&& Tare greu trebue c'o duc minoritățile arabe din Palestina,dacă până și o foaie sovietică,"Trud",le plânge de milă,vorbind de "teribila discriminare rasială", de confiscarea pământurilor,de salariile mai joase cu 30% decât ale evreilor,de viața de sufocare,redusă la adevărate "ghetouri",a arabilor guvernați de Ben Gurion. Da",parcă,evreii erau,prin presa lor mondială,cei mai deciși.. antirasiști! Ori predica era pentru alții?!..

&& Intors dintr'un turneu cu o echipă sportivă reporistă în Suedia,dr Traian Dumitrescu a spus câtorva prieteni că,contrariu a ceace se întâmplă în România, închisorile din Scandinavia sunt goale.Se vede că,deși membru de partid,și de origină"sănătoasă",medicul mai păstrase o doză de bun simț.Care l-a dus,pe 12 ani,în închisorile reperiste..

&& Dl Serban Cioculescu,ocupându-se în "Glasul" din Pankov de biruința lui Ștefan cel Mare la Podul Înalt,spune că "ordia musulmană avea misiunea de a smulge nesupusului tributul și cetățile-chei ale Dunării și Mării Negre".- Care să fie acele cetăți? Dacă dl Cioculescu nu le numește,se vede că nu le știe.Și ne închipuim ce și-or fi bătând capul savanții reperiști cu identificarea lor.După unii,ar fi însă vorba de Chilia și Cetatea Albă,undeva prin Basarabia...

&& Ne îndeamnă "Vocea libertății" ca "astăzi mai mult ca oricând" să ne unim "cu abnegație,cu dragoste și curaj.. sub comanda unică și supremă a Regelui Mihai în lupta continuă și fără răgaz contra celui mai crud și sălbatic dușman",etc.- Ca să știm unde să ne prezentăm: n'ar putea fcaia din Atena să ne indice unde și cum luptă regele Mihai? Dacă,bine'nțeles,destăinuirea nu compromite "secretul operațiilor"...

&& La hramul bisericii din Dysart(Canada) -citim în "Scînia"-,"păr.arhimandrit Martinian a venit cu un grup de mai mult de 20 de persoane dela o distanță de 200 de mile,în care se cuprind și membrii corului".Dacă scădem dimensiunile coriștilor, distanța rămâne mai acătării...

&& "Răsfoind scrisorile sosite la redacție -mărturisește "Glasul" minciunii-,nu se poate să nu fii izbit de marea asemănare a conținutului lor".Ceea ce e foarte natural,toate fiind confecționate de aceeași oficină de spionaj din Pankov...

&& Astronautul american John Glenn a ocolit de trei ori pământul.Este primul om liber care face istorica ispravă.De altfel,despre Gagarin și Titov nimeni nu poate jura c'ar fi făcut,în adevăr,acelaș sbor!

&& Conform respectivului anuar sovietic,numărul savanților evrei din Rusia a crescut,în cursul anului trecut,dela 30.600 la 33.500 !

&& Tristan Tzara a primit la Catania al 5-lea premiu internațional de poezie. O antologie a versurilor sale din ultimii ani a fost publicată la Roma,sub titlul "De la coupe aux lèvres".

&& Cabinul Rosen a declarat că guvernul reperist combate cât poate antisemitismul - și că evreii ocupă azi,în România,poziții-cheie.

&& Citim în "Tribune de Genève"(26 Febr.1962): Federația elvețiană de gimnastică întrunită la Aarau,a decis: Raporturile directe cu Rusia și țările robite,pe plan de gimnastică,sunt prescrise; Federația interzice deci asociațiilor și secțiilor sale orice competițiune cu asociațiile și secțiile din aceste țări; Federația participă la competițiunile internaționale,dacă acestea n'au loc în Rusia.

&& Printre pribegii ce-au vizitat,în Martie,Biblioteca și Institutul Român din Freiburg,e și Domnița Ileana.-

---

&& Un funcționar al Primăriei din Moscova bate la ușa unui "apartament"(o cămăruță de 2 metri,cuprinzând în ea și "baia" cu bucătăria),- și întreabă: Locuește aici Ivan Petrovici? -Nu! răspunde cel ce-i deschisese. -Cum așa? pe ușe văd scris Ivan Petrovici! -Aici nu trăește nici un Ivan Petrovici! -Dar d-ta cum te numești? -Eu mă numesc Ivan Petrovici. -Și atunci,de ce mi-ai spus că nu trăești aici?.. - Păi dumneata numești asta "trai"?..

P I L A T

Am scris în numărul trecut că o Misiune Arheologică Italiană, din Milano, a descoperit la Cezareea, pe coasta nordică a Palestinei, prima - și unica - inscripție unde se vede clar numele lui Pontiu Pilat.

Orașul Cezareea a fost construit, în stil roman, de Irod, cu câțiva ani înainte de nașterea lui Iisus. Azi se află sub dune de nisip, de unde misiunea italiană se străduește să-l desgrope. Până acum au ieșit la lumină zidurile, portul, hipodromul, apeductul, teatrul, amfiteatrul. Atenția arheologilor a fost atrasă mai ales de teatru, unul din cele mai vechi și mai semnificative din Palestina romană, care cu timpul a suferit mai multe transformări. Cu ocazia ultimei, prin secolul IV, orhestra apare transformată în piscină, desigur pentru spectacolele acuatice.

Ei bine, în această ultimă fază fu folosită, pentru construcția unei scări la extremitatea nordică a orhestrei, o mare lastră, adusă dela alt edificiu și purtând o inscripție în latinește, unde se puteau citi foarte clar numele lui Pontiu Pilat, precedat de cuvântul "Tiberieum" și urmat de calificarea "prefect al Iudeei". Inscripția arată deci că Pilat era prefect al Iudeei și că a construit la Cezareea, în onoarea lui Tiberiu, un edificiu, din care provenea și piatra cu inscripția.

Omul care avea "să-și spele mâinile" ne era cunoscut până acum, pe lângă Evanghelii, din unele pasagii ale scriitorilor contimporani, cari ni-l prezintă într'o lumină met defavorabilă. Numit guvernator al Iudeei în anul 26 d.Cr., își exercită funcția cu asprime, dispreț și incomprensiune pentru guvernați. "Implacabil, lipsit de considerație, încăpățânat". Îl descriu cei ce-l cunoșteau. Odată ordonă soldați lui să ducă în Ierusalim vestigiile cu chipul Împăratului, expresie a unui cult care acolo apărea idolatru. Evreii, indignați, îl implorară să le respecte tradițiile, dar Pilat nu se impresionă, ba puse pe soldați să-i înconjoare, amenințându-i. Evreii se trântiră atunci la pământ, iar Pilat, pentru a nu complica lucrurile, trebui să cedeze.

La câtva timp, trimise la Ierusalim scuturi dauite, care purtau numele Împăratului, și puse să le agațe la palatul lui Irod. Nouă indignare, noi proteste, așa că intervenì chiar Împăratul, ordonând să fie duse la Cezareea.

Altă dată, trebuind să construiască un apeduct, Pilat se gândi să se servească pentru asta de tezaurele Templului. Populația se revoltă, dar Pilat avusese grijă să împrăștie în mijlocul ei soldați travestiți, cari la momentul convenit scoseră de sub haine ciomegele ascunse - și făcură un adevărat masacru.

Ultima inițiativă a lui Pilat îi aduse și disgrația. Trebuind să se adune într'un loc pentru o ceremonie, Samaritenii găsiră acolo pe soldații pretorului, cari ucisseră pe mulți și făcură pe alții prizonieri. Samaritenii erau însă bine văzuți la Roma, pentru Covedita lor credincioșie. Ei se plânseră lui Vitellius, legatul Siriei și superiorul lui Pilat, care-l suspendă din funcție și-l trimise la Roma să se justifice. Când Pilat ajunse însă la Roma, Tiberiu murise între timp.

Aceasta fiind omul care trimise pe Isus la Golgota, e de înțeles de ce Evanghelștii îl tratează aproape cu înțelegere. Când are pe Isus în față, Pilat îl interoghează - și nu ezită, în ce-l privește, să-l declare nevinovat. Apoi, față de continuele presiuni, el rezistă, tergiversează, trimite pe Isus la Irod Antipa; încearcă chiar să-i libereze, servindu-se de obiceiul local de a se libera de Paști un prizonier - însă mulțimea preferă pe Barabas! Acuzat, în fine, că nu e prieten Cezarului, Pilat a silit să cedeze. Dar, ca gest semnificativ, își spală mâinile înaintea poporului, zicând: "Nevinovat sunt eu de sângele acestui drept"!

Pilat nu crede, agadar, în vinovăția lui Isus. Mai mult: el urăște pe cei ce vin să-i ceară să-l condamne - și reacționează deci cu toată estilitatea. În fond, între isvcarele ce-i pomenesc nu-i contradicție, ci chiar o potrivească în reconstruirea caracterului unui roman, care se pricepe în ale legii și disprețuește pe "indigeni", care, dacă cedează necesității, nu face în schimb nici un efort pentru a obține simpatia și a evită lovituri.

Cu ducerea lui Pilat la Roma, istoria sa se sfârșește - și începe legenda. Unii'i de părere că s'a sinucis de rezucțări: alții, că s'a convertit și a murit martir. Mai degrabă, n'a făcut nici una nici alta - ba nici n'a băgat de seamă ora istorică ce trecuse pe lângă el. De aceasta, de altfel, nu și-au dat seama nici locuitorii Cezareei, cari, la câtva timp după moartea sa, lăsară inscripția ce-i păstra amintirea și, fără ei, atributi vreo importanță, se serviră de ea la construirea unei scări - poate care trecură, liniștiți, secole deaîndul... ("Il Messaggero")

** Ziarul israelian "Ha-Joker" scrie că estilitatea evreilor contra creștinilor a mers până la a-i împiedica pe aceștia să facă slujba în "Biserica lui Cristos". "New York Times" afirmă că cei ce se îndreptau spre această biserică au fost bătuți cu pietre. De acuțațiile creștinilor din Israel vorbește și "La Gazette de Montreal".

** Tribunalul Sonei a condamnat Editura Larousse la 1 milion de franci despăgubiri moștenitorilor lui Léon Blum, despre care scrisese că în realitate se chema Karfunkenstein, - deși afirmația fusese ștereară din exemplarele ulterioare ale cărții, un biet student, dat afară din slujbă.-

DIN ZIARE, CĂRȚI, REVISTE

* Fr. Carnelutti, în "Il Giornale d'Italia", Roma, 17 Ian. 1962: [illegible] capturarea, nici condamnarea la moarte a lui Eichmann de către Israel.. Ne putem îndoi de dacă această exigență răspunde în adevăr intereselor poporului iudeu, dar nu se poate pretinde dela evrei o mentalitate creștină.. Evreilor Cristos le-a predicat: "iubiți pe vrăjmașii voștri și rugați-vă pentru cei ce vă prigonesc,- însă pentru ei, și nu numai pentru ei, acestea au fost vorbe în vânt.. Pedeapsa lui Eichmann ar fi trebuit să tindă spre pocăirea lui; dar pentru asta ar trebui lăsat viu, nu omorît... Cristos, pentru că e o dragoste infinită, ne-a învățat un lucru pe care, dacă Israel ar fi vrut să-l înțeleagă, ar fi ajuns la un miracol mult mai mare decât cel economic, în care se s'a făcut executată; nici nu-mi pare imposibil ca în ultimul moment acea politică, care s'a ascuns sub toga judecătorului, odată treaba aceasta terminată, să reapară, și Israel să-și dea seama că, la urma urmei, secotoala lui Caiafa a fost greșită...

* Giovanni Preziosi, Origina familiei Roosevelt, Milano, 1943: Originile pote conduce din care resultă că în 1682 avu loc în America căsătoria lui Nicolas Roosevelt cu Heylitie Jansknust. Nicolas Rosenvelt era fiul lui Claes Martenszen și Jannetje Samuelsz: din această pereche descinde soția președintelui Roosevelt. Un alt fiu al lui Nicolas Rosenvelt, pe nume Iacob, se căsători cu Caterina Hardenbroeck: din această coborâ pregodintele Roosevelt. Cel care abandonă vechiul nume pentru acela de Roosevelt fu Iaso Rosenvelt, fiul lui Iacob. Această genealogie a soților Roosevelt a fost stabilită de celebrul institut Carnegie din Washington.

Câtă presa americană a publicat interviewul guvernatorului statului Michigan, Chase Osborne, cu privire la familia președintelui, de origină olandeză, care locuì înainte în Spania, de unde fu expulzată când fură expulzați evreii. Dar însuș președintele a un discurs al lui Roosevelt în care se citește: "Strămoșii mei erau evrei. Tot ce știu de strămoșii mei e că descind din Claes Martenszen van Rosenvelt".

..Toți principalii colaboratori ai lui Roosevelt sunt iudei. Din 75 de funcționari conducători de ministere, 52 sunt evrei. Printre aceștia, consilierii atașați la biroul prezidențial, Bernard Baruch și Felix Frankfurter. La ministerul Tezaurului, pe lângă secretarul Henry Morgenthau, sunt alți 11 directori generali evrei. La ministerul Muncii, Frances Perkins, evreu, are alți 9 evrei; la Departamentul de Stat, Cordell Hull, căsătorit cu o evreică, are în subordine alți 6 directori evrei. Tot sistemul de propagandă guvernamental e în mâinile evreilor...

* "Orientări", Erding, Ian. 1962: Nu trebue uitat că din 1800 funcționari ai ONU-lui, 1.200, adică 2/3, sunt evrei, iar din cadrele superioare peste 50%. Mai mult: printr'o stranie coincidență, steagul ONU-lui, format din alb și albastru, are aceleași culori ca și steagul lui Israel!..

* "Voceа libertății", Atena, Ian. 1962: Printre Evreii care au emigrat în Israel, sunt câteva cazuri care au produs carecare mirare în rândurile cunoscuților lor. Astfel în primăvara anului 1959 a părăsit țara, împreună cu soția și 2 copii, un fost colonel anchetator dela Securitate. În lunile Mai sau Iunie 1960, a părăsit țara, împreună cu soția și 2 copii, avocatul Davidez, fratele actualului ministru Mihail Florescu. Cam prin anul 1959 a părăsit țara, pentru Israel, un fost procuror, care a funcționat în această calitate până în preziua plecării sale. Trebuie că a deținut un post important, deoarece circula cu automobilul serviciului, iar la poarta casei sale din strada Polonă făcea de pază un militian.-

* Constantin Praga, în "Curierul Românesc", Paris, Febr. 1962: Un turist străin care a trecut prin comuna Alexandreni, lângă Bălți, văzând pe un țăran ajunsul pe prispă și sculptând o mică trăsnă în lemn, l-a întrebat dacă mai are rost s'o facă atunci când cosmonavigatorii Gagarin și Titov, urcându-se în care, au un intâlnit pe Dumnezeu acolo. Țăranul l-a măsurat cu amărăciune și i-a răspuns indignat: Domnule, gândești-te și dumnea-ta cât de sus poate sbura un păduche căruia i-au crescut aripi, și ce poate vi să înțeleagă din mărginirea Celui de Sus!

* Agenția "ANSA", 21 Martie 1962: Postul de radio al Vaticanului a difuzat astăzi o notă de comentar la "amărăciunea" pe care Ioan al XXIII-lea a exprimat-o în discursul consistorial de Luni 19 Martie pentru "soarta bisericii în atâtea părți ale lumii, mai ales în țările de sub stăpânirea comunismului". Este, care are titlul de "O mare durere", apuns între altele: "E greu a înșira toate abuzurile ce se fac în numele prerogativelor și legile precisate în Statutul, în timp ce constituțiile și legile proclamă de preasupuselor drepturi ale libertatea de conștiință.. Mișcările și organizațiile catolice sunt surprinse, școlile private desființate, presa catolică sufocată, vocațiile ocolite, seminariile apoate de iare imposibile, acțiunea pastorală împiedicată sau îngreunată, bisericile goale de tineri, inundă fanaticul, sistematică, o propagandă menită a impune convingerea luminilor stinse la orice fel de ordine reli-

gicească sau supracmeneasică.Adorării lui Dumnezeu,comunismul îi substituie adorarea pământului.Materia e idolul căruia i se cere salvarea,fericirea individuală şi colectivă.De aici acea "diversă şi silită limitare a elementarelor libertăţi,omeneşti înainte chiar de a fi creştine", de care a vorbit recent Sf.Părinte."Comunismul e negarea nu numai a creştinismului,dar şi a omului - a adăugat postul vatican.Şi creştinismul îl respinge nu numai pentrucă-i ateu,dar şi pentrucă-i neuman.Prima crimă a comunismului e nu atât contra religiei,cât contra libertăţii omului.Acea libertate pe care Dumnezeu însuş o respectă.Restrângerile libertăţii -impuse de comunism la milioane de indivizi,cu toate tristele şi tragicele lor urmări-, prezente de mult în inima Papei,l-au făcut să-şi ridice vocea cu speciale accente de tristeţe şi durere".-

MATER DOLOROSA de Bogdan Petriceicu Hasdeu

Eşti Dumnezeu,Isuse,şi mântuieşti o lume
Prin moartea ce dă viaţă la noile idei;
Dar mamă e Maria.. Ce-i pacă unei mume
De lume şi ne-lume, când piere fiul ei?

Tu mori.. Ce ştii de moarte,căci alte cruci te cheamă
În alte lumi,de-a rândul pe buni a-i mângâia;
Eşti Dumnezeu,Isuse; Maria însă-i mamă:
Pircane, ea le siate; cţetul,dânsa-l ben.

Şi-aleargă rătăcită,turnând Fecioara sfântă
Mărgăritari de lacrimi pe calea lui Isus;
Şi plânsul nu-i mai seacă, ci-ţi pare că se-avântă
Înaripat în sboru-i, spre sferele de sus.

Ţăranul povesteşte - a lui e poezia! -
Că din acele picuri albina s'a născut:
Amar i-e aoul; mierea-i, e dulce ca Maria;
Şi tot prin flori colindă, câtând pe cel pierdut...

** La o conferinţă a reprezentanţilor comunităţilor evreeşti din America centrală,ţinută în Mexic,un şef al congresului mondial ebraic,Ebstein,s'a arătat nemulţumit de activitatea INTERPOL-ului şi a cerut ca acesta să se ocupe în primul rând,şi cu toată energia,de"criminalii naziţi" încă nedescoperiţi.Ura ebraică e,în adevăr, proverbială; ne întrebăm însă dacă,chosind lumea cu atâtea pretenţii,această ură nu se va întoarce până la urmă tot împotriva lor...

** Biserica Română Ortodoxă din Paris şi-a ţinut Duminică, 1 Aprilie,anuala adunare generală.La care,a participat lume mai puţină decât chiar la slujba de dimineaţa: vreo 30 de persoane! Adică nici 10% din totalul membrilor înscrişi! şi nici 1% din masa românească din Paris şi împrejurimi! Acest dezinteres faţă de cea mai importantă instituţie pe care refugiaţii o au în Europa apusană e pur şi simplu uimitor. Când ne văităm că ocupaţii prigonesc biserica în ţară,o facem dear pentru banale motive de propagandă? Dragostea de biserică e dear un slogan antimarxist,de circumstanţă? sau o realitate vie? Căci,iată,aici nu ne mai prigoneşte nimeni.. Şi să nu se vină cu pretextul raportturilor personale,nu teoriei ideale,ale unor enoriaşi cu preotul paroh: preoţii se duc, ca şi noi toţi - Biserica rămâne! Iar adunarea se ţinea pentru nevoile bisericii, nu pentru treburi personale..

** Nădejdile puse în idealismul şi vigoarea tinerească a preşedintelui Kennedy par a se spulbera zi de zi. Anunţul demobilizării a 150.000 soldaţi,şi rechemarea generalului Clay dela Berlin -oraş pe care-l salvase cândva,cu faimosul pod aerian,şi căruia continuă acum să-i întreţină dârzenia rezistenţei,- nu's de natură să încurajeze popoarele robite - şi pe partizanii unei clarificări definitive. Crede preşedintele american că va înlănţui monstrul sovietic cu cedări? N'a învăţat încă nimic din precedentele experienţe? Sau e ţinut a satisface vrerile categoriei Lipmann...

** "România" din N.York scrie că "în ultimele luni regimul comunist -din ţară- a luat noi măsuri antisemite".- Ne-am dat şi noi seama de acest adevăr,după valurile de evrei veniţi,recent,în Franţa şi Italia,cu paşaport în regulă...

** Ne informaţi de.. informaţiile "Românieei",ina şi dl Marcel Lupovici,cameni de teatru,stranepoţi direcţi ai lui Avram,dar locuind în Franţa,au făcut o vizită în ţară.Intorşi acasă,au ţinut să-şi comunice impresiile:"Sunt multe teatre în ţară - spune dl Lupovici.Pe vremuri,un actor ieşind din şcoală nu ştia dacă va fi angajat. Astăzi actorii lucrează,au un salariu şi -viaţa azi fiind şi mai uşoară- au mari posibilităţi".- Acum,nu ne aşteptam noi ca un evreu să critice ruina adusă ţării româneşti de alţi evrei.Dl Lupovici însă chiar o laudă. Sau poate a vrut să fie.. subtil referindu-se la fericirea "actorilor" din ţară...

De Sfintele Sărbători spunem cititorilor noştri: "Cristos a înviat"!

PAŞTE..

În celulă nu mai intrase nimeni de mai bine de trei luni.Ultimii sosiţi erau arestaţi de multă vreme,din toamnă,sau chiar de pe vară.Gardienii erau muţi la întrebare.Când se învredniceau să ne dea câte un răspuns,era cu totul altul decât cel neţeptat. "Când cade Paştele anul acesta,domnule ger?"(fiecare gardian era un "ger", indiferent de gradul ce avea). "Asta nu te interesează,banditule",- era răspunsul cel mai.. politicos.De cele mai multe ori o înjurătură de mamă punea capăt discuţiei..

Luna Martie se apropia de jumătate.Începuse să se încălzească puţin.Obloanele grele,cu plăcile de soăndură orientate în sus,nu ne permiteau să vedem mare lucru afară.Numai ciripitul păsărilor în plopii de dincolo de gard lăsă să înţelegem că iarna era dusă.

Intrebarea părâ că se lămureşte într'o noapte,printr'un fapt mai puţin obişnuit. Cineva fusese scos,contrar obiceiului,la anchetă după ora închiderii.Ofiţerul venit special dela ministerul de interne era grăbit,trebuia să termine cu el în noaptea respectivă.Pentru aceasta dispoziţiile regulamentului penitenciarului nu prezentau nici un fel de inconvenient.Erau călcate pur şi simplu.Deţinutul fu adus înapoi,în celulă,târziu,spre miezul nopţii.Înainte de a avea timpul să-l întrebăm despre ce fusese anchetat,ne spuse bucuros,de parcă ne vestea eliberarea: "Frăţilor,am văzut luna"! La început nu prea am înţeles ce vrea să spună cu luna,şi ce rost avea aceasta în ancheta lui.A completat însă imediat: "Acum putem să stabilim data Paştelui"! şi discuţia s'a încins.

Preot nu se găsea în celulă.Eu ştiam aproximativ cam cum se calculează,nu eram Insă sigur.Şi apoi nici nu prea se înţelegea,din cele spuse de el,dacă luna era în creştere,sau invers.

- Unde era luna când ai intrat în celular? întrebă unul mai bătrân,şl ciobanul de deasupra.

- Deasupra tuberculoşilor - răspunse cel întrebat.

- E în creştere - spuse ciobanul.

După mai multe controverse,am căzut de acord.Şi am transmis şl celor din celula de alături,pentru că nici ei nu ştiau.Cu toate acestea,eu nu eram convins.Mai ales că nu prea ştiam dacă scoteala se face după calendarul oficial,sau după cel vechi. De aceea tot pândeam ocazia să întreb pe cineva,un gardian mai puţin fricos.Şi ocazia se ivi pe neaşteptate,într'o după masă când,pentru o verificare de termen,un gardian, pe care-l cunoşteam de mai înainte şi care ne ajutase în felul lui de multe ori,mai ales la percheziţii,intră în celulă singur.

- Când cade Paştele,domnule sergent?

- Peste două săptămâni - îmi răspunse încet,apoi se adresă celui care ceruse datele: "Spune mai tare,banditule,că nu te aud"! Injurătura era adresată unui eventual coleg care s'ar fi aflat pe coridor "din întâmplare".Cele spuse de gardian concordau aproximativ cu calculul făcut de noi în seara în care cineva văzuse luna...

Lipsa unui preot,sau teolog măcar,era simţită deosebit în ajunul marilor sărbători.Problemele de credinţă se puneau cu mai multă acuitate.Nu pentrucă îndoielile s'ar fi manifestat mai tare.Fiecare ajungea la credinţă mai mult printr'o transformare interioară decât prin discuţii.Convertiri în sensul comun nu se puteau face,pentru că prea puţini erau ateii în închisoare - şi apoi,adevăraţi atei nuprea am întâlnit. Iar,în ajun de sărbători,se simţea nevoia,dacă nu a slujbei,pe care şi-aşa n'am fi putut-o avea,măcar a evocării.Iar pentru aceasta cine putea fi mai indicat decât un preot,ori un teolog?

In lipsa lor,deci,ne-am pregătit şl noi cum am putut mai bine.N'aş vrea să se creadă că ne-am pregătit.. ca pentru Paştele sărbătorit acasă.Exterior,nimic nu se schimba,în afară eventual de o înăsprire a supraveghierii,o percheziţie începând tocmai în noaptea Vinerei Mari,sau o mâncare cu "carne" tot în aceeaşi zi,pentru a nu împiedica şă postim; comuniştii erau meşteri în a strica.. Pregătirea era mai mult interioară.Oamenii deveneau mai sobri.Glumele,destul de rare de altfel,încetau aproape complect şi fiecare avea tendinţa de a se închide în el,pentru a se putea găsi mai uşor cu ai săi,pe care nu-i văzuse de ani,cu suferinţa pe care o îndura deasemenea de ani,cu speranţa eliberării,sau poate cu împăcarea pentru trecerea în lumea în care răul nu poate intra.

De multe ori atmosfera era încărcată.Tensiunea în care se trăia permanent,dozată cu o tehnică îndrăcită de către cei însărcinaţi de partid cu "paza" noastră,ajungea la apropierea unor asemenea zile la o limită critică foarte apropo de explozie.Era un contrast ciudat.Pe departe dorinţa fiecăruia de a se simţi mai liniştit,mai curat,mai pregătit pentru primirea Invierii; pe de alta,un fel de agresivitate sau refuz pentru exterior,agresivitate ce se manifesta fie prin răspunsuri mai puţin stăpânite,fie printr'o tendinţă de contrazicere mai prenunţată ca de obicei.

Vinerea Mare a fost trecută în post.Termenul nu este poate cel indicat,pentru că postul este singura "calitate permanentă" a închisorilor comuniste.Dar,poate foamea ca de toate zilele,majoritatea celor din celulă - cei mai mulţi din convingere,alţii pentru oă.. aşa era datina- a renunţat atât la terciul de dimineaţa cât şl la masa

de prânz.In surdină,seara,imediat după stingere,s'a cântat prohodul.Bine'nţeles,nu întreg,ci numai cât îşi mai aminteau fiecare.Apoi unul mai familiarizat cu teologia a evocat în cuvinte simple,dar pline de o gravitate puţin obişnuită,săptămâna patimilor.Paralele între patimile lui Iesus şi pătimirea Neamului fu atât de caldă,atât de ruptă din suflet,încât tendinţa obişnuită de a asculta mai mult din obligaţie sau politeţă "conferinţele patriotice"(cuvintele nu prea aveau noimă în celula în care chinul se grefa pe carne şi pe suflet permanent şi persistent) se schimbă într'o participare totală,într'o topire şi ardere comunitară impresionantă.

Perceţiţie n'a fost.Eram puţin surprinşi,dar n'am putut găsi explicaţia - cel puţin pentru moment.Sâmbăta deasemenea a trecut fără nici un fel de incident.Erau care în adevăr dispuşi să ne lase să trecem liniersa în linişte?

Noaptea de Sâmbătă spre Duminică am trecut-o între aşteptarea perceţiţiei şi a sunetului clopotelor.N'a venit însă nimic.Opriseră comuniştii şi această manifestare religioasă? Atmosfera înăcrată care domnea în ţară putea justifica pe deplin o măsură care să interzică întrunirile la miezul nopţii - dar noi n'aveam de unde şti.. După ce-am cântat "Cristos a înviat" în şoaptă,şi ne-am urat reciproc,cu prea puţină convingere de altfel,'La anul să petrecem Paştele acasă",ne-am străduit să adormim. (Privegherea o făcusem întinşi pe spate şi simulând somnul,pentru a nu atrage atenţia gardienilor de pe coridor).Dar somnul nu voia să se prindă de noi.Era mai puternic gândul,întoarcerea la alte Învieri,făcute în alte condiţii...

La deschidere,spre surprinderea noastră intră în celulă,singur,plutonierul R.Lipsise de pe coridor de multă vreme.Era poate singurul de care nu ne feream,pentru că dăduse de mult timp dovezi suficiente de ataşament faţă de noi.I-am spus cu voce înceată,după ce-am dat numărul deţinuţilor din celulă,"Cristos a înviat".Plutonierul a tresărit puternic şi durerea.câteva clipe a rămas ţintuit locului,parcă neînţelegând ce se petrece.Apoi,revenindu-şi din stupoare,îmi spuse tot încet: "Paştele este Duminica viitoare"... Şi ieşi grăbit,trântind puternic poarta grea a celulei.Sărbătorisem Învierea,la Aiud,în noaptea de Florii! Ne-a minţit sergentul,sau era catolic? N'am putut afla niciodată...

Dumitru Bacu

BĂNĂŢEANĂ de Vasile Posteucă

Austrului,când merge'n ţară
Să doineasoă primăvară
Şi să legene ogorul,
Inverzind grâul şi dorul,
Prindeţi-i,drag,la rever,
Mărţişorul meu de cer,
Să-i scrie sărut fierbinte
Pe'nchisori şi pe morminte...

Şi rugaţi-l,de-o vedea
Sângerată Dunărea,
Rarăul îngenunchiat,
Intre Cruce şi veleat,

Şi haiducii sub zăpezi,
In căţuşe şi obezi,
Să le spună'n vis tiptil,
Dorul nostru din exil...

Iar de l-or primi'n colhoz,
Mâni de boz şi de meloz,
Şi'n asprimea bătăturii,
De-or umbri semnul scripturii,
Să le presure pe rană,
Flori şi zâmbet de iceană,
Şi s'aprindă pe'nserate,
Pe tot cerul: Libertate!

&& Afirmă "Vocea libertăţii" că "Grecia este şi va fi pe primele linii de luptă când este vorba de libertatea popoarelor".A popoarelor,cumva,din afara,nu din lăuntrul Greciei.Altfel,exact în momentul când citeam aceste fleăcăreli primeam,pe căi ocolite,a nu ştim câtea scrisoare din Macedonia,în care autorul ne înştiinţa c'a fost chemat la Siguranţa greacă şi i s'a pus în vedere să nu mai primească gazete româneşti.Dar fanfaronada "Vocii",se ştie,e fără leac: făcând ea parte din chiar plămada respectivei naţii...

&& Se plânge Suzana Labin,în "Nation Roumaine",că azi e dificil în Europa,Asia şi America Latină să publici în marea presă articole criticând cât de puţin Cremlinul, pe când ceease-i este favorabil abundă în presa de mare tiraj; că revelaţiile cele mai importante,avertismenţele cele mai necesare asupra isprăvilor comuniste nu se pot exprima decât în buletine aproape confidenţiale; că imensa majoritate a staţiilor de radio-televiziune,unde mişună agenţii Cremlinului,n'admit critica anticomunistă decât cu picătura; că nu există filme antisovietice,în timp ce toate ecranele din lume nu mai pridideso cu filme anti-americane.Ştiindu-se în mâna cui se află presa mondială, radio-televiziunea şi cinematograful,- cum îşi explică d-na Labin înjugarea potentaţilor evrei la interesele Cremlinului?...

&& Un "Radu Popescu" oftează,în "Glasul" mincinos,după bucuria muncii "atunci când e liberă,atunci când e animată de cele mai nobile idealuri,atunci când rodul ei se întoarce în folosul tuturor şi al fiecăruia".Nu ca în R.P.R....

- ...unde,spune tot el,oamenii,în vana speranţă că are să le meargă mai bine, îşi tot zic mereu "La mulţi ani",- nu ca pe grozavele vremuri burghezo-moşiereşti, când urarea ajungea să fie spusă doar la sărbători...

DORURI ŞI NECAZURI

O.-Statele Unite(în decembrie): Înainte de tăierea porcului ţin să-mi achit şi eu datoria pe acest an.Sper ca pe anii viitori să viu şi eu şu plata abonamentului la începutul anului,nu la sfârşit.De fapt cu am călcat cu stângul când am pus piciorul în această Palestină Americană,iar jidanii pe nici sunt mai ai Iraoului ca'n orice parte a lumii - de fapt sunt la ei acasă. Ah, ce jidan am să fiu şi eu la mine acasă dacă voi mai vedea acea ţară liberă! Dar nu vreau să vă încreţesc frunzele cu ideile mele. Vă urez să petreceţi Crăciunul şi Anul Neu cu bine şi Dumnezeu să ne ajute să-l mai facem şi pela vetrele noastre,dostul de când privim numai cum îl fac alţii!

P.- Franţa: Te rog să primeşti,în chip de mărţişor pentru Vatra,acest bilet de 5.000 de franci. Cum vezi posibilă reunirea fraţilor creştini?..

B.-Suedia: Scutăţi de prin partea locului n'am alteava decât că din ţară vin evreii şi pe măsură ce ajung aci oamenii se aranjează şi rămân pe loc deşi vizele,în majoritatea cazurilor,le capătă pentru Israel. Un alt lucru ciudat este că findată după vizita dlui Viţciamu a pornit să curgă "Glasuk Patriei".. Nu-l mai primisem de cinci tur nedesfăcut,în alt plic,cu mentiunea "mama vcastră de şarlatani",fireşte că nu s'a'at mai lăuda că primesc scrisori de mulţumire din toate părţile pentru hârţoaga lor..

M'a întrebat profund articolul drului A.B. din ziarul "România",care ne recomandă să cumpărăm cartea unui evreu fugit din ţară.. intitulată "Cei şapte ani".Scrierea desigur o fi bună,însă titlul este incomplect,căci ar fi trebuit să scrie "Cei şapte ani şi umplutura lui Horia Sima".Un evreu refugiat din România cu bătrâna sa mamă pe-şteşteţe întâmplările duioase prin care a trecut până ce a ajuns la limanul salvării în Statele Unite.Adolescent în vârstă de numai 17 ani a trebuit să îndure cruzimile şi neleguiirile regimului legionar.. apoi sălbăticia invaziei ruseşti,reuşind totuşi să-şi salveze viaţa sa şi a bătrânei sale mame.După lungi şi variate eforturi a putut trece graniţa clandestin. Apoi ajungând la Budapesta,unde "joint"-ul i-a oferit spri-jinul,trece în Austria şi obţine susţinerea necesară să intre în Statele Unite.Mai departe,urmează doctorul A.B.,scrierea interesează grozav,fiind scrisă de un om simplu, fără artificii literare,fără învăţătură şi fără educaţie superioară.Iată dar că avem ocazie să cumpărăm numai pe câţiva dolari o carte care,prin duioşia ei,ne informează şi,în acelaş timp,ne prosteşte deabinelea...

P.-Elveţia: Ieri am avut vizita unui Român,sosit de 6 săptămâni din ţară,pe bază că soţia lui e elveţiană.In ţară,jale mare.Nu mai îndrăneşte om să se vadă cu cel..

G.-Statele Unite: Cu deosebită plăcere am citit şi răscitit revista "Vatra".Multe lucruri mi-au mers drept la inimă.Stau aici cu totul izolată,suflet de român nu întâlnesc; deşi am dorinţa arzătoare să mai văd pe acei ce-mi cunosc graiul şi ţara.. Ce poţi să faci,decât să rabzi şi iar să rabzi.Mai pun câte o placă,mai plâng,mai citesz,amintirile mă duc în trecutul depărtat şi atunci mă rog şi aştept să vină minunea, numai şi numai dela Dumnezeu.De unde mi-aţi aflat adresa? Pe curând,abonamentul..

R.-Italia: Trebuiau aceste vremuri de restriişte,pentru ca să se vadă sănătatea şi vitalitatea poporului român; mă mândresc de a-i aparţine,mai mult decât dacă aş fi Regină...

T.-Statele Unite: In ce privoşte religia,eu sunt pentru uniro cu biserica catolică, pe plan creştin şi în cadrul întregului neam românesc.Condamn trecerile individuale la catolicism,căci nu suntem o ceată de lâşi,pentru a fi vânaţi unul câte unul.

Spun unii că neamul românesc trebuia mai bine să dispară decât să depună armele după înfrângerea suferită în lupta contra Rusiei comuniste.Eu condamn modul şi pe tiţăloşii cari au făcut,cum l-au făcut,aşa zisul armistiţiu.Dar când şi armata germană intrase în desagregare,noi nu puteam continua o luptă,fără măcar să avem armamentul corespunzător,doar pentru a salva pielea lui Hitler şi ceva din expansionismul german.In ce priveşte dispariţia neamului românesc,eu consider aceasta afirmaţie drept o enormitate,din punct de vedere biologic,istoric,politic,sau cum vreţi s'o luaţi.Cei ce profesează asemenea credinţe,de ce nu le-au pus în aplicare pe proprie piele?..

N.-Germania: Vreau ca alăturat articol să ajungă la cunoştinţa cât mai multor români.Poate,măcar unul,din acei adormiţi,se va trezi şi va sacrifica puţin din timpul său,pentru neamul românesc... Văd că cei dela VATRA rămân aceiaşi valahi de tatăl-oare vine n'a curs niciodată sânge,sau,dacă curge,e foarte diluat? şi -din păcate - pare-se că exilul nostru este împăienjenit cu de aceste exemplare!

N.-Italia: Mulţumesc pentru bunăvoinţa de a-mi trimite mereu Vatra,unicul meu de a putea comunica cu frumoasa noastră limbă şi cu spiritualitatea românească în care am crescut,deşi german de origină.Eu simt românesţe,am trăit mereu în mediul românesc şi am un cult pentru ţăranul nostru.Mă scuz,dacă indolenţa poate fi un motiv de scuză, că n'am mai dat semne de viaţă; vreau să contribui şi eu cu ceva la osteneala d-talu..

C.-Statele Unite: Multe minunăţii sunt prin Europa, însă aceia, în majoritatea cazurilor, sunt aşa cum le-a făcut Dumnezeu. Nu departe de aici sunt nişte păduri a căror copaci sunt contingent cu Ramses III şi cu Tutanţamon. Unul dintre aceşti copaci, cu vârsta lui respectabilă şi cu toate drepturile de întâiul ocupant, în sec.20 s'a văzut ameninţat, fiind rău plasat. Însă tot omul a fost mai îndulgent, se şi dădea s'o facă - a găsit o soluţie să împace şi capra şi varza: l-a lăsat în pace şi-a trecut prin el, a făcut adică un tunel ca toate tunelele... Dar nu ca să treci de-abuzelea: nu! se trece prin acest tunel cu automobilul.. Crezi că i-a păsat, să se usuce? Aici decum! Îşi trăieşte viaţa mai departe. Pare'ar fi un elefant ciupit de-un purice..

Am văzut din autobuz o vastă plantaţie de portocali, iar pe jos, portocalele erau nu una lângă alta, ci una peste alta, grămadă. Am întrebat de ce nu se adună. Mi s'a spus că se lasă aşa cam trei săptămâni pe sezon, şi apoi se ară, ca să îngraşe pământul..

C.-Olanda: O vizită de trei luni în ţară (pe care am făcut-o în schimbul cultural dintre Olanda şi România, ca olandeză, căci ca română nu era posibil), m'a convins încă odată cât de mult ţara are nevoie de ajutor concret aci, nu de pălăvrăgeală. Am înţeles mau mult decât oricând că noi aci în pribegie trebuie să uităm vrajba şi neînţelegerea dintre noi şi că ne adunăm, indiferent de crezurile noastre de ieri, ca să putem să ne ajutăm patria mai semeinic decât până acum. Trebue să vă mărturisesc oă, văzând lupta celor de acasă, perseverenţă şi demnă, ercică şi "absurd" de nobilă, mi-a foot ruşine de noi toţi de aici, de strigătele noastre de farisei, de mizimea noastră..

Avem la nas exemplul poporului nostru, care, asuprit de atâtea ori, totuşi n'a murit. De ce nu luăm exemplu dela el? De ce nu ne reamintim de Horia, Cloşca şi Crişan? De un Ştefan cel Mare? De haiducii noştri? De ce nu ne reamintim, şi nu imităm pe toţi acei cari au luptat cu condeiul, pensula şi acul să ducă mai departe un neam în faima lui? De ce că nu ne adunăm; şi fiecare să dea obolul lui, clădind în lumea liberă o reputaţie demnă de noi? Ce se ştie astăzi de România, de Românii? Câte cărţi, sculpturi, picturi, ştiinţă, au ieşit? Câte conferinţe s'au făcut în streinătate, care să dea o viziune adevărată despre ţara noastră? Câte articole s'au scris în presa streină? Câte opere de umanism din partea noastră s'au făcut? Ce mare gol!

Reputaţia noastră e făcută mai mult de aventurieri, începând cu cei reperiţi..

Ca furnica am început şi eu să muncesc la distrugerea unui morman de putrezicuine şi, deşi ştiu că sunt muşcă, am speranţa, poate absurdă, că şi alte furnici harnice vor veni să se alăture..

Vatra, pe cât ştiu, e singurul periodic român care încurajează aceste lucruri. Poate ne-ar trebui un jurnal internaţional, pentru ca şi alte popoare să ştie de lupta noastră, de nevoile noastre, de operele şi mişcările noastre. Pentru aceasta însă ar trebui un român care să se ridice deasupra sensului individualist şi, fără a-şi pierde convingerile personale, să servească exclusiv interesele Patriei.

R.-Franţa: Cântecul de care îmi vorbeai, e cam aşa: Foae verde de xxxxxxx trifoi - Când vii badea pe la noi? - N'oi veni mândruţa mea - Până nu m'oi libera - Foae verde de sulfină - Du-te badeo, curând vină - Că-eu cu drag te-oi aştepta - Până când te-i libera - Şi dacă te-i libera - Amândoi ne-om cununa!

Să-ţi mai scriu şi-o glumă: Hruşciov a promis trai mai bun tovarăşilor, zicându-le: "Dragii mei, timpul de aur, pentru voi, e la orizont". Tovarăşii n'au prea înţeles ei ce-i aia "orizont". Da.. pe Urali, la cortiba de fier, etc. Atunci s'au refugiat la dicţionar, să vadă ce spune despre "orizont". Şi au citit: "Orizont, este o linie imaginară, unde ai impresia că cerul se atinge cu pământul, şi pe măsură de înaintezi spre ea, se îndepărtează"... Tovarăşii, nu înţeles!

SUB ZODIA CU OCHII VERZI de V.Voiculescu

Îşi scutură urşii hodina
Şi negri răsar din pământ.
Din morţi s'aviat iar lumina
Şi lespedea iernii a frânt.

Zâmbind aninat peste hăuri
Azi soarele singur e domn.
Rup repede gerpii prin găuri
Amarnice noduri de somn.

Sparg alba şi rece căţuşă
Viţejii subţiri ghiocei.
Cu tainice cântece'n guşă
Trec lini prin lumini porumbei.

Visând alt cer să se'ntcarne
Colinele-şi ţes noi pesteloi,
Porneşte să ia lumea în oarre
Molateoa caste de melci.

Mustcasă dă vremea în muguri...
Sub zodia cu ochi mari şi verzi
Din fundiuri ies gânduri la pluguri
Şi'n brazdele tale te pierzi.

&& Intr'o comunicare făcută la ONU, guvernul sovietic declară că în Rusia nu'i necesare noi instituţii pentru asigurarea libertăţii şi drepturilor omului, întrucât toate acestea sunt garantate prin Constituţie. Ar mai trebui totuşi o instituţie: care să garanteze zisa "constituţie"...

&& New York Herald Tribune a criticat primirea cu onoruri a regelui Saud, care e antisemit. Şeful arab era însă în vizită la Casa Albă (Washington), nu la Tel Aviv...

SEMNALĂRI

* N.I.HERESCU, Entretiens avec J.Marcuzeau, Catania, 1962.- Este primul volum, apărut cu scopul, mărturisit în prefaţă, de a actualiza umanismul clasic prin convorbiri cu oei mai de seamă savanţi de astăzi, specialiştii în antichitatea greacă şi latină, care, în câteva rânduri mişcate, nu-şi poate ascunde durerea pricinuită de dispariţia prematură a interlocutorului: "Mon émotion est profonde de me trouver soudain seul en face d'un dialogue au cours duquel je n'ai été que le répondant. Je sais que le lecteur partagera ma peine en évoquant tout au long de ces pages la présence discrète et efficace de celui qui les a inspirées". Un "curriculum vitae" şi o amplă bibliografie fie organică precedă convorbirea dintre savantul francez şi savantul-scriitor român: amândoi fiind oameni de spirit, era inevitabil ca opera să nu lasă aridă, ci vicaie, unecri spirituală. Dacă ni-l prezintă în primul plan pe Marcuzeau, ultra-octuagenarul maestru în ale lingvisticei şi stilisticei latine şi franceze, care a ţinut conferinţe şi în România, iar în vremea din urmă şi-a dat adeziunea la Societatea Academică Română,- cartea serveşte şi la integrarea figurii de neuitat a lui Heresca, pe care-l regăsim, apoi, într'o nobilă comemorare făcută de Henry Bardon în Revista de umanitate clasică şi creştină "Orpheus" dela Catania (VIII, iulie-dec.1961, n.2), din comitetul directiv al căreia fostul preşedinte al Societăţii scriitorilor români făcea parte. Ştim deasemenea că Universitatea din Catania pregăteşte un volum comemorativ în cinstea lui N.I.Heresou.-

* Aldo FERRABINO, Cristo, Roma, 1961.- Un mare istoric al lumii clasice, o semitate într'ale ştiinţei şi umanismului, consacră un volum masiv lui Isus, într'o epocă de sistematică descreştinare, ca acesta în care ne e dat să trăim: "Această carte a lui Cristos ascuns şi manifest e simţită şi înţeleasă de mine ca poemă lirică şi cerală a fericirii căutate şi atinse". Inregistrăm opera, cu adevărat preţioasă sub orice profil, şi pentru colaborarea ilustrativă a maestrului Eugen Drăguţescu, care se întrece pe sine în sugestivele imagini, cu care comentează, pătrunzător-i înţelesurile din adânc, textul.-

* Padre Teodosio da Voltri, Ion Scotist (l'uomo che non voleva andare all'inferno), Genova, 1961.- E viaţa sfântului nostru, Ieremia Valahul, povestită în italieneşte, pe înţelesul tuturor, de un călugăr italian, genovez, care a mai publicat, înainte, şi biografia fondatoarei ordinului felicianelor, Sofia Truszkowska. A folosit datele din Manoilescu şi colaborarea aziduă a părintelui Bonaventura Moraru. Unele legende par scoase din "Fioretti", cartea anecdoticei francescane. Ediţia e frumoasă, şi are şi o bună bibliografie. Introducerea de prezentare a ţării, în care s'a născut sfântul nostru, nu e cine ştie ce preciză. Dar e mare lucru că bistul roman al nostru, de acum apropape patru veacuri, şi-a găsit un hagiograf printre italieni.-

* Calendarul bisericii catolice române din Statele Unite pe 1962.- Documentează în special, cu multe fotografii, vizita episcopului Vasile Cristea în America. Prea Sfinţitul dă însuş seamă, cu satisfacţie, de binevenita călătorie în Statele Unite, în articolul "Chemarea creştinului". Almanahul e închinat Papei Ioan al XXIII-lea, de autorul unei biografii a Sfântului Părinte, Mircea Ioderici, "prieten al Românilor". Sunt comemoraţi Cotruş şi Sever Pop. Printre ceilalţi colaboratori: Mons. Pamfil Cârnaţiu, care tratează cu competinţă, şi mai ales la vreme potrivită, problema sinoadelor ecumenice, în legătură cu cel convocat în octombrie, la Roma; păr. Petru Gherman, cu un studiu despre "biserică şi problemele sociale", unde subliniază diferenţa dintre "socializare" şi "socialism"; Zenobie Păcliganu, care vorbeşte pe larg de Blaj, la implinirea a 225 de ani de când Inocenţiu Micu a pus pe Zărnave bazele "micii Roma", de unde "a răsărit scarele românismului". Dar partea cea mai impresionantă a cărţii o constituie mărturia unui "părinte Vasile", care descrie viaţa de suferinţă şi de tranzacţii, de martiraj şi de compromisuri, a bisericii ortodoxe în ţara ocupată şi chinuită de ruso-comuniştii. Comentează, cu echilibru, Irinel Drăgan.-

* D.Bacu, Aiud, Madrid, 1962.- Editat în benemerita colecţie "Daccromania" din Spania, şi închinat "celor ce odihnesc în cimitirele anonime dintre hotarele ţării însângerate; celor ce putrezesc de vii între gratiile temniţelor comuniste", volumul cuprinde versuri născute din tortura, revolta, resemnarea, ruga autorului, în închisorile, prin care a trecut în ţară, în special la Aiud, nume care se înscrie de acum, cu litere de foc, în istoria martirajului naţional. Din câte ştim, unele din aceste poeme, la fel cu cele publicate acum câţiva ani de Virgil Vasiliu ("Mărturia poeziei"), circulă din gură în gură printre deţinuţi. Tonul este, totuşi, mai totdeauna, împăcat, chiar când nu lipsesc interogativele.-

* George Uscătescu, Profetas de Europa, Madrid, 1962.- Sinteze rapide, limpezi, complete a cinci dintre "profeţii Europei": Spengler, Von Keyserling, Bergson, Berdiaev, Toynbee, care l-au interesat totdeauna, împreună cu Ortega şi cu marii utopişti din istorie, pe autor. Ne plac şi ilustraţiile lui Zamorano.-

* Orbis, Louvain, X, 2, 1961.- Revista regretatului Sever Pop continuă sub noua direcție a Centrului internațional de dialectologie generală de pe lângă Universitatea catolică din Belgia, în frunte cu A.J. Van Windekens. Noi am fi preferat, totuși, ca inițiatorii și publicația să fi rămas tot în mâna unui cunoscut compatriot. Printre colaboratorii acestui volum, dintre Românii, dear prof. I.G. Dimitriu, cu un studiu despre echivalențiile iberici ai unor cuvinte românești de derivație latină, dedicat profesorului Pop.-

* Ardeleanul Valahă (399 Blackstone Street, Woonsocket, R.I., U.S.A.), inițiativă din cele mai bine venite, apare cu primele trei volumele. Întâiul cuprinde 28 de "pârâvăliî adunate și turnate în vilhegia de Gil", sub titlul "Di-al Nastradin Hogea". Al doilea e un Calendar de perete al editurii pe 1962, cuprinzând date din istoria macedoneilor și un "pieurar arămân" pe copertă, și pe dos un "Cântic di jale" de Nugi Petitu. Al treilea volum, în englezește, e de Vasgil Tindeanu, și afirmă că "Metzova is a pure roumanian village", adăugând documentarea necesară asupra caracterului istoric, etnic, lingvistic, pur românesc al Aminciului.-

* Ilie Smultea, Romania, the State at the Danube's Mouth.- Editată și difuzată de Middle West Romanian American Committee, tipărită la "America" din Cleveland, broșura comemorează centenarul Unirii din 1859; și, cu această ocazie, verbește pe larg de istoria chinuită, mai ales astăzi, a poporului român. Portretele lui Lincoln și Alexandru Ioan Cuza stau alături, ca "luptători pentru aceeași cauză".-

* Dr Fausto Brădescu, O tesoro da arte popular romena, Rio de Janeiro, 1960.- E textul unei conferințe ținută de autor la 12 sept. 1959, cu ocazia primei expoziții de artă populară românească, organizată de doamna Eugenia Usariu la Școala națională de Bele Arte din Rio. Se exaltă valorile comorii noastre folcloristice, dela frescile bănățitilor bocovinene până la troițe, troseri, ii, cu câteva considerații preliminare asupra valabilității estetice a creațiilor populare. Arta populară e văzută și ca forță de rezistență în tragedia de azi a țării.-

* Oreste Popescu, Contributiones para una historia de la carrera de Economista de Empresa. El Desarrollo de la Enseñanza de la Economia de Empresa en la Republica Argentina; și El Enfoque Espacial en la Economia Politica, La Plata, 1961.- Trei studii istorico-teoretice cu privire la disciplina recentă a "economiei de întreprindere", adică a ceea ce odinioară se chema, când materia nu se disciplinase încă astăzi, "contabilitate". Autorul caută, în toate limbile și în mobile mai importante, premizele și pe precursorii noii științe, rămasă a științei economice.-

*** O ultimă dă prin reviste și alte publicații: Eugen Lozovan, despre numele Abruzzilor, în "Revue internationale d'onomastique" (XIII, 4 dec. 1961); și o recenzie la ultimul volume din "Romanoslavica" dela București, în "Romance Philology" (XV, 2, nov. 1961). Angelo Morretta (Dan Deșeșinou) semnează corespondențe din India în "Il Messaggero" din Roma.- La "Homagen a Leon Herrmann" (Bruxelles, 1960) au colaborat, printre alții, răposatul A.I. Herzog, semnând despre "Salax Yaborna", și Dumitrin, despre "Abba, Pater".- Mircea Popescu s'a ocupat în ultimele numere din "Il Fiere Letteraria" (Roma) de Corneliu Sadoveanu, Ioana Voiculescu, cu textemne de Dragutescu și 1-a tăbăcit bine pe Angheli în "Tempo" (Roma, III, 3-4, 28 febr. 1962).- În "Spazio", revista de la Paris a lui Octavian Schiopu, se publică un pretins text inedit: "Fenomenologia spiritului a lui Hegel, interisită de Constantin Noica".- Despre filosoful român, internizat de comuniști, e scris și prof. G. Ungureanu un frumos articol în "Estafeta literară" din Lisabona (15 ian. 1962).- [illegible], care face parte și din comitetul de redacție al noii reviste, verbește de Mișcare și de Căpitan în "La giovane destra" (Roma, 22 martie 1962); "Sulla tomba di Codreanu, il giuramento dei romeni", cu o fotografie a creatorului legionar.- Începând cu noi ani, "Buletinul militar" din Statele Unite (X, 1) publică un nou ciclu al articolelor [illegible] ale unor ofițeri necompromise din exil, semnat de directorul publicației, col. [illegible], care e de acord cu gen. Ion Gheorghe asupra ideii constituirii unui "mare sfat al emigrației românești pe bază reprezentativă". Sceptici, după atâta amar de experiență împărtășim totuși ideia.-

* La conferințe. Pentru "Armonia", societatea corală și culturală condusă de Mons. Tăutu, la Roma, a verbit, la 25 martie, prof. Ioan Coșiu, comemorându-l pe Sever Pop, fostul său maestru.- Tot la Roma, la Universitate, prof. Eugen Gogeriu a ținut, în ziua de 5 aprilie, două interesante conferințe de filosofie a limbii.-

Adrian Popa

Aș. Un grup de [illegible] s'au găsit să omenirea a [illegible], în ultimii 5.000 de ani, numai 292 ani de pace. În acest răstimp au fost 14.513 războaie, mari și mici, în care au luptat 4 miliarde de oameni și s'au cheltuit 2.150 trilioane de franci elvețieni, - bună oară, transformând în aur, ar da o funie să încingă pământul, groasă de 10 metri și lată de 161 [illegible] ("L'Express" din Vârsoș)

Aș. S'a împlinit, la 17 August 1961, un veac de [illegible], după 17 ani de insistențe, s'a putut prezenta la bacalaureat prima fetiță din [illegible] Julie-Victorine Daubie, născută la Pontenoy-le-Château, în Vosgi (Franța). Avea 37 de ani. A murit la 50 de ani, tocmai când se pregătea de doctorat. ("L'Express", Paris)

- - - -